

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — Inzerati do 80 peti vrat a Din 2, do 100 vrat a Din 2.50, od 100 do 300 vrat a Din 3, večji inzerati peti vrat Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska 4, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.851

Zagata v odboru za nevmešavanje:

London, Pariz in Moskva nepopustljivi

Včerajšnja seja londonskega odbora je bila brezuspešna — Danes mora priti do odločitve — Anglija slej ko prej vztraja na odpoklicu prostovoljcev in si pridržuje svobodne roke

London, 20. oktobra. br. Snoči se je sešel pododbor londonskega odbora za nevmešavanje. Ob pričetku seje je angleški zunanji minister Eden podal kratko izjavo, v kateri je ponovil stališče angleške vlade, ki ga je že prejšnji teden obrazložil lord Plymouth.

V imenu Male antante je govoril češkoslovski poslanik Jan Masaryk, ki je pristal na francoske predloge, ki jih je odbor za nevmešavanje že v načelu odobril. Izrazil je v imenu držav Male antante prepričanje, da se bo strogo vodila politika nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.

Francoski poslanik Corbin je ponovno pojasnil francosko stališče in izjavil, da morajo delegati odbora razumeti, da je treba v celoti sprejeti francoske predloge. Upa, da bodo delegati odgovorili v duhu, v katerem so bili zadnji francoski predlogi tudi predloženi.

Nato se je razvila debata med Corbinom in italijanskim delegatom grofom Grandijem o razliki med francoskim in angleškim načrtom. Debatirala sta pol ure, nakar je Eden prekinil prekanje in prečital zadnji odstavek uradnega poročila

zadnje seje, v katerem je rečeno, da se bo na prihodnji seji govorilo o francoskem načrtu.

Portugalski delegat je hudo napadel sporazum v Nyonu, češ da štiti vladu v Valenciji. Zahteval je, da naj se obema stranima prizna pravica vojskujočih se držav, posebno pa generalu Francu. Portugalski delegat se je tudi izrazil z simboličnim umik prostovoljcev v enakem številu z obeh strani. Dodal je še, da bi Portugalska zopet uvedla kontrolo na svoji meji, če isto stori tudi Francija.

Zopet je posegel vmes zunanji minister Eden in opozoril na to, da na tem sestanku niso na dnevnem redu nikake izjave. Pa tudi čas ni za take izjave primeren.

Nemški zastopnik Wöhrmann se je odločno izrekel za italijanski predlog in zahteval, naj se debata vrne v okvir razprave o angleškem načrtu. Načne naj se takoj vprašanje o priznanju obeh strank za vojskujoči se državi. To vprašanje se mora rešiti pred odločitvijo o vprašanju prostovoljcev.

Nato so po vrsti zastopniki Norveške in Belgije izjavili, da so za francoski predlog. Nato je govoril še sovjetski delegat Maj-

ski, ki je pobijal stališče Italije in Nemčije, nakar je povezal vso včerajšnjo razpravo Eden v tale zaključek:

Zastopnika sovjetske Rusije in Portugalske sta se izjavila za najstrožjo kontrolo dovoza vojnega materiala v Španijo. Ker so se delegati zopet začeli spuščati v razpravo o razliki med francoskim in angleškim načrtom, predlagam, da se seja odloži do četrtega, da bi vsi zastopniki lahko med seboj zasebno izmenjali misli.

Ko se je seja nato zopet vrnila v isto prekanje, je Eden zopet ugotovil, da so stališča delegatov popolnoma različna. Položaj je resen in bi ne bilo prav in modro, če tega ne bi javno priznali. Prav tako pa ne bi bilo ugodno in pametno, če bi odbor svoje seje odlagal na nedoločen čas, ne da bi poprej izdelal kakak sporazum. Dasi se je na seji v mesecu juliju pokazal velik prepad, ki zija med obema stališčema, so vendar še možnosti, ki lahko privedejo do sporazuma. Zato predlagam, naj se seja odbora prekine in odloži na danes ob 15.30 popoldne. Eden je prepričan, da se bo v tem času lahko dosegel sporazum. Tudi današnji seji odbora za nevmešavanje bo predsedoval Eden.

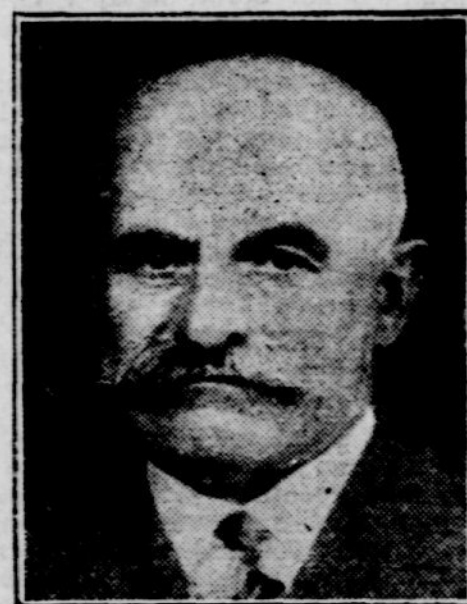
London, 20. okt. AA. Po anonjni seji je odbor za nevmešavanje na istem položaju, kjer je običajno meseca julija. Zvečer so poskušali zastopniki severnih držav doseči zblizanje med stališčem Sovjetske Rusije na eni in stališčem Italije, Nemčije in Portugalske na drugi strani. Toda v Londonu niso prav nič optimistični glede teh poskusov. Vse je torej še tam, kjer je običajno meseca julija. Francija in Anglija vztrajata na francoskem načrtu. Samo tedaj, če bi se lahko zblizalo italijansko mnenje s francoskim načrtom, bi bilo mogoče govoriti, da se bodo lahko začela kakak pogajanja. Toda tudi to je zelo težko doseči v tem trenutku.

Angleška vlada bo danes imela svojo redno tedensko sejo. Na današnji seji vlade bo zunanji minister Eden razložil brezuspešno delo odbora za nevmešavanje. Vlada bo nato proučila položaj, ki je nastal zaradi te zagate dela v odboru. Sicer ne bo vlada sprejela nikakih naglih sklepov, vendar bo angleška vlada po ponovnem neuspehu popoldanske seje odbora najbrž izjavila, da si pridržuje popolno svobodo nadaljnjega postopanja.

sveti dajal navodila, ki so Bledu nedvomno mnogo koristila.

Za pokojnim žaluje poleg gospe Marije, ki je iz znane Petercelove rodbine in hčerka bivšega župana na Bledu, tudi 28-letni sin Janez. Vrliga moža bo vsa naša javnost ohranila v najlepšem spominu, težko prizadeti ugledni Kendovi rodbini pa naše iskreno sožalje.

Posestnik Jakob Kunstelj

Posestnik, trgovec in gostilničar Jakob Kunstelj iz Gorij pri Bledu je pred 65 leti v trdni kmetijski hiši v Poljski pri Ormožu zagledal luč sveta. Po kmetijski šoli na

Otvoritev novega zasedanja obeh zbornic narodnega predstavništva

Beograd, 20. oktobra e. Včeraj sta skupščina in senat zaključila svoje delo v prejšnjem zasedanju, danes pa je bilo v smislu ustavnih določb otvorjeno novo zasedanje. Obe zbornici sta imeli danes seje, na katerih sta izvolili novo predsedstvo. Kakor se je že prej napovedovalo, ni posebnih sprememb. V senatu je ostalo vse pri starem, v narodni skupščini pa je na mesto dosedanjega podpredsednika Cvrkica, ki je postal minister, izvoljen Jevrem Tomić. Iz predsedstva so izvolili tudi dosedanjega tajnika dr. Jureta Koceta. Vsi ostali funkcionarji predsedništva so ostali. V obeh zbornicah je sestavljeno predsedstvo iz pristave vladnih skupin.

Seja senata se je pričela ob 9. Predsedoval je kot starostni predsednik senator Ivan Hribar, ki je v dolgovremnem govoru govoril o vlogi senata in njegovem delu v preteklem in v novem zasedanju. Ko je končal, so se takoj pričela volitve predsedstva. Vladna večina je postavila svoje, opozicijska pa svoje kandidate. Izvoljeni so bili seveda vladni kandidati in to: predsednik dr. Zelimir Mažuranič, podpredsednik dr. Djura Kolar in Svetozar Tomić, tajniki pa Toma Kovačević, Djura Vuković in dr. Gustav Gregorin. Za vladno listo je glasovalo 53 senatorjev. Opozicijska lista je dobila 27 glasov. Ko je na novo izvoljeni predsednik zopet prevzel svoje mesto in se zahvalil za izvolitev, je bila seja zaključena.

Seja narodne skupščine se je pričela še le ob 10.30. Vladni klub je imel pred seboj svoje posvetovanje, ki se je zelo zavleklo, ker se niso mogli zediniti za vse kandidate. Nekateri so zahtevali spremembe v predsedstvu skupščine, da bi tu-

Politični obgornik

Političen shod v Kamniku

Iz Kamnika poročajo:

Ze štirinajst dni so pozivali raznoberni letaki množice na političen shod JRZ v Kamniku, na katerem bosta nastopila kot glavna govornika minister dr. Miha Krek, ki bo poročal o naši notranji politiki, in advokat dr. Dominik Zvokelj. Letaki so pozivali: »Naša stranka mora častno zmagati pri občinskih volitvah v novo spojenih občinah. Tabor v Kamniku mora biti veličastna manifestacija naše organizacije — zato prav vsi v Kamniku v nedeljo 17. oktobra 1937.« Pri napovedi veličastne manifestacije smo pričakovali, da bodo ljudske mase preplavile Kamnik in z velikim zanimanjem je prišla na tabor tudi kamniška napredna javnost, da slika kaj novega. In tu je ta naša javnost imela priliko videti in slišati marsikaj. Kamniški glavni trg ni posebno velik in ob posebnih prilikah bi na trg komaj spravili tri do štiri tisoč ljudi. Pred početkom tabora je neveljski župan Nande Novak klical z balkona Kamniškega doma: »Možje in fantje, pridite bliže k balkonu, tabor se bo takoj pričel.« Drugi dan pa nam je serviral »Slovenec« številko 3000 udeležencev, očividci pa zatrjujejo, da je bilo na shodu kakih 600 ljudi, a še med temi je bila dobra tretjina radovednežev iz vseh strank. Če bi bilo 3000 ljudi, bi županu Novaku ne bilo treba klicati in pozivati množice, naj pride bliže.

Na balkonu Kamniškega doma je visela slika ministra dr. Korošca, ovita v rdečebelomodro zastavo. Glavni govornik je bil minister dr. Krek, ki je ostro obsodil zagrebški sporazum. Drugi govornik dr. Dominik Zvokelj.

Grmu in odsluženem vojaškem roku se je doma energično udejstvoval v javnem življenju, zlasti v Gorjah. Bil je med ustanovitvi skoraj vseh gorjanskih društev, tako Hranilnice in posojilnice, gasilkega društva in kmetijskega društva, ki mu je bil nad 20 let poslovodja. Pred 35 leti si je izbral zvesto družico gospo Elizo, najskrbnejšo mater 10 otrok in veliko dobrotnico revežev. Sezidal si je skromen dom in v največjo marljivostjo sta si zakonca utrla pot skozi življenje, da sta si v potu obraza pridobila današnje premoženje. Pred leti je bil g. Jakob Kunstelj imenovan za župana v Gorjah. Bil je vedno odločen naprednjak in poštenjak od nog do glave in prav zaradi svojega prepričanja je moral mnogo pretrpeti. Njegovi nasprotniki pa niso mogli oblatiti poštenega moža, ki je užival do svoje smrti povsod velik sloves in ugled. Postal je tudi starosta Sokola v Gorjah.

Pokojnik je vzgojil 6 fantov in 4 dekleta v pravem narodnem duhu in poštenosti ter jim preiskrlo dobro bodočnost. Družino je že pred leti zadel hud udarec, ko ji je smrt izrgala hčerko Ivanko, a največji udarec jo je nedvomno zadel včeraj, ko ji je smrt izrgala tako nenadno rednika in vzornega očeta.

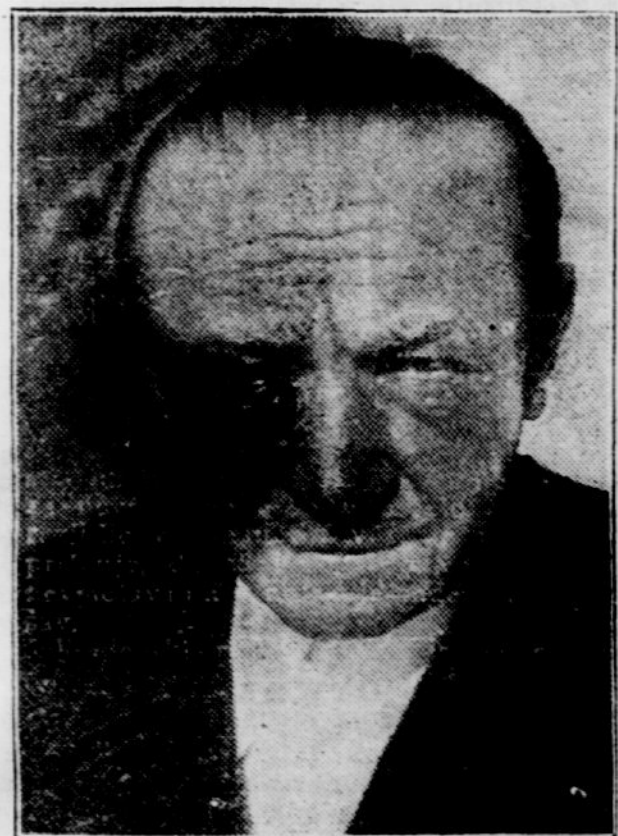
Pogreb vrliga moža bo jutri ob 16. iz hiše zakosti na farno pokopališče v Gorjah. Boji mu lahka domača zemlja, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Tragična smrt hotelirja Ivana Kende

Včeraj sta se na vožnji s Pokljuke na Bled smrtno ponesrečila on in trgovec Jakob Kunstelj z Gorij

Bled, 20. oktobra

Z Bleda je prišla včeraj pretrajljiva vest o strašni nesreči, ki se je pripetila okrog 17.15 na cesti šumske uprave med Mrzlim Studencem in Gornjim Gorjani in ki je zahtevala življenje dveh uglednih mož, splošno znanega hotelirja Ivana Kende in posestnika ter gostilničarja Jakoba Kunstelja, a tretja žrtev, mlada Verica Sodja, se bori s smrtjo.

Včeraj popoldne je krenil tovorni avtomobil tvrdke Resman z Lesci, ki ga je sofaril mladi sofer Marjan Sušnik, s koksom natovorjen na Pokljuko, kjer so gorivo odložili pri Sport hotelu. Malo pred 17 so se z Mrzlega Studenca vračali proti Bledu. Na avtomobil so sedli k soferju tudi Ivan Kenda, posestnik Matko Uščar z Bleda in njegov šletni sinček. Vsi štirje so se stisnili v sofersko kabino. Vsi štirje v karoseriji sta pa sedela Jakob Kunstelj in Verica Sodja, nečakinja znanega šumskega upravitelja ing. Hanzlowskega z Mrzlega Studenca.

Brez vsake nevarnosti je avtomobil prevozil vse hude strmine in klanice studenske poti, a ko je privozil med Zatrnik in Zgornje Gorje pri kilometru 4.4, je sofer nenadoma opazil pred seboj več voznikov, ki so peljali težke hode. Sofer jih je hotel prehiteti, ker je tam majhen ovinek, ki pa ne zadošča za prehitovanje. Že je bila nesreča tu: v trenutku, ko je sofer prehitel enega voznika, je avto zavozil preveč na levo stran ceste, izgubil ravnotežje in se zakotalil kakih 12 m po strmini. Posledice so bile strašne. Prvi je odletel s tovornega avtomobila posestnik Kunstelj, ki so ga pozneje našli le kakih 5 m pod rohom ceste. Avtomobil je priletel nanj in se nato še enkrat prekotalil, nato pa ves razbit obležal 12 m nižje ceste.

Prvi se je zavedel posestnik Matko Uščar, ki je po čudnem naključju ostal skoraj nepoškodovan, prav tako kakor tudi

njegov sinček. Pohitel je do bližnjega telefona v Gorje in naglo obvestil zdravnika dr. De Glerio, nato je pa še odšel na orožniško postajo v Zgornje Gorje, kjer je ves prepaden in zmeden orožnikom pripovedoval o strašni nesreči.

Orožniška patrulja je pohitela takoj na kraj nesreče. Že med potjo so srečali vračajočega se zdravnika dr. De Glerio, ki jim je povedal, da sta Kenda in Kunstelj že mrtva, a Vera Sodja težko poškodovana in je bila na njegovo odredbo takoj prenešana v Zatrnik v hišo posestnika Simona Ureca.

Ko so prišli orožniki na kraj nesreče, se jim je nudil strašen prizor: Kunstelja so našli kot rečeno kakih 5 m pod rohom s prebito lobanjo in pretolčenim tilnikom, udrt je imel tudi prvi kos. Pokojnik je imel pri sebi majhno čutarico, ki je bila popolnoma zmečkana in tako stisnjena, da je bila kar ploška, a od steklenice piva, v kateri je imel kavo, je ostal cel le porcelanasti zamašek, dočim o črepinjah ni bilo duha ne sluha.

Sofer Sušnik, ki je tako kakor Uščar po srečnem in res čudnem naključju ostal vsaj navidez skoraj nepoškodovan — tožil je le o lažjih notranjih bolečinah — se je bil že pred prihodom orožnikov izkopal izpod prevrnjenega avtomobila in je orožniški patrulji pomagal pri reševanju Kende. Avtomobil so morali prevrniti, da so lahko izpod njega potegnili Kendo. Neoblična maseniatz rđgove sročez je bil strašno razmeščen, bil je skoraj popolnoma zmečkan, sama brezoblična masa. V kabini ga je namreč stisnilo kakor med oklep in je bil seveda ubogi Kenda takoj mrtav.

Orožniki so takoj ugotovili dejanski stan in zasilili tudi soferja, ki je povedal, da je na tej cesti šele dvakrat vozil in da je ni dobro poznal. Na ovinku je hotel prehiteti več voznikov in zdelo se mu je, da je cesta za to dovolj široka. Še predno se je pa zavedel, se je voz prekotalil.

O strašni nesreči so bili seveda takoj obveščeni Kunsteljevi v Gorjah in kmalu so dospeli tudi domači na kraj nesreče. Na njih prošnjo so orožniki dovolili, da so truplo Kunstelja pripeljali na njegov dom v Gorje, kjer so ga položili na mrtvaški oder. Tudi Kendovi so bili že zvečer obveščeni o nesreči in je sin Janez takoj pohitel na kraj nesreče. Kendovo truplo so že snoči prepeljali na Bled, lejer leži zdaj v Sokolskem domu.

Nesrečna Verica Sodja je dobila pri nesreči hude notranje poškodbe in ima najbrž udrt tudi prvi kos. Zdravnik dr. De Glerio, ki je nudil prvo pomoč, a ker se je pozneje njeno stanje znatno poslabšalo in je povsem posinela, so poklicali tudi duhovnika, ki ji je podelil poslednjo pomolnko. Je prav malo upanja, da bo mladenka hude poškodbe prebolela.

Iz življenja Ivana Kende

Ivan Kenda, pravi tip selfmademana, kakršnih je malo pri nas, je bil rojen pred 62 leti v prijazni Zagri pri Bovu na Goriskem. Od tod je prišel v Ljubljano, kjer se je izučil v bivši Kendovi trgovini na Mesnem trgu. Že v mladosti je kazal ne-

navnalno podjetnost, smisel za gospodarstvo in kupčijski talent. Takrat ni bilo nobenega plesnega pouka in Kenda je postal plesni učitelj. Ostal pa ni pri tem. Kmalu je prevzel znano Gambinovo gostilno v Žilovski stezi in ko je bil dograjen hotel Tivoli, je postal Kenda njegov upravitelj. V začetku je hotel prav dobro uspeval, saj je znana navada Ljubljancev, ki vedno radi hodijo v vsako novo restavracijo. Potem pa je začel obisk pešati in videč, da se hotel ne bo obnesel, se je Kenda poslovil od Ljubljane. Odpeljal se je v Sofijo, kjer je prevzel vodstvo znamenitega hotela »Splendid«.

V Bolgariji je ostal Kenda več let. Tam se mu je tudi naselnila sreča. Pred povratkom se je vrnil v domovino in kmalu je kupil na Bledu bivši Malnarjev, poznejši Park hotel z gradom in jezerom vred. Na Bledu je Kenda uveljavil vse svoje strokovno znanje iz hoteleke industrije in prav njegova zasluga je, da je postal Bled mednarodno letovišče svetovnega slovesa. Sam je mnogo potoval v Nemčijo, Francijo in Italijo, povsod študiral in opazoval nove pridobitve na polju hotelirske industrije in povsod tudi pridobival goste za Bled, ki se je polnil od leta do leta.

Sicer je Kenda tudi res vse storil, da dvigne tujski promet na Bledu. Vsako leto je investirjal ogromne zneske za olepšavo kopališča, hotelskih in drugih naprav in leta 1929, ko je bila gospodarska konjunktura izredno ugodna, je dožidal novi Parkhotel, ki je bil priključen staremu, poleg tega velemoderno Kazino ob jezeru, ogromno ga je bilo tudi povečano grajsko kopališče. Takrat so bile tudi adaptirane Toplice in sezidana nova dependanca za Toplice, hotel Jekler itd. Inicijativnost g. Kende je namreč prešla tudi na druge in jim dala vzpodbudo, da so prav tako žrtvovali milijonske zneske za procvit Bleda.

Konjunkturalni letom je pa sledila doba gospodarske krize, ki je pokvarila marsikatero računo in načrte. Hotelir Kenda je bil seveda zaradi ogromnih investicij prisiljen najeti veliko posojilo, a zaporedne slabe sezone so mu onemogočile redno odplačevanje obresti in tako je začel v plačilne težave. Prosil je pri svojih upnikih za novo posojilo, ki bi ga najbrž saniralo, a bilo mu je odklonjeno. Še več! Vse njegovo imetje je prišlo lani na dražbo in 24. avgusta 1936 so bile hotelske naprave z jezerom in kopališčem vred prodane na javni dražbi za 23 milijonov dinarjev, čeprav predstavljajo vrednost najmanj 100 milijonov dinarjev.

Kenda je moral zapustiti torišče svoje 18-letne delavnosti, ostal je tako rekoč na cesti in brez vsakega premoženja. Preselel se je k sinu Janezu na Pokljuko, kjer mu je pomagal upravljati Sporthotel in ravno zdaj je hotel sam prevzel vodstvo hotela za zimsko sezono, a njegova gospa je prevzela upravljanje nekake hotela v Dobrni, kjer jo je snoči doletela žalostna vest o smrti ljubljenega moža.

Kako se je poznala odsotnost g. Kende na Bledu letos, se je pokazalo najlepše v tem, da so izostali sicer vsakoltni stalni gostje in da so mnoge najavljene skupine gostov takoj po prihodu na Bled odpotovale drugam, čim so zvedele, da g. Kenda ni več lastnik Park-hotela. Saj je znal pokojni s svojim ljubeznivim, šarmantnim nastopom res pridobivati goste in res voditi pravo tujsko-prometno politiko. On je dal tudi iniciativo, da so Bleici znižali cene.

Pokojnik se je po udejstvoval tudi na drugih poljih pri raznih društvih in pri Sokolu, ki izgubi z njim zvestega člana, a pogrešala ga bo tudi blejska občina, kateri je županoval od prevrata dalje celo vrsto let in ji s pametnimi strokovnjaškimi na-

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Borzna poročila.

Carij. 20. oktobra. Beograd 10. Pariz 14.705. London 2.153. Newyork 484.50. Bruselj 73.25. Milan 22.87. Amsterdam 240.33. Berlin 174.65. Dunaj 80.35—81.80. Praga 15.20. Varšava 82.20. Bukarešta 3.25.

Zakaj je inozemsko časopisje tako drago?

Trafikanti še daleč ne zaslužijo tako dobro, kakor mislijo nepočeni ljudje

Ljubljana, 20. oktobra. Pri nas abonenti ne morejo naročati in prejemati inozemskih časopisov direktno. Sicer pri nas dovoljeno časopisje gre prej skozi roke pooblaščenih posrednikov. Na prvi pogled se morda ne zdi v tem nič slabega; toda, če kupujete inozemske liste, kmalu spoznate, da ni tako enostavno priti do katerikoli dovoljenega inozemskega časopisa in zlasti ga pogosto ne morete kupiti, dokler je še aktualen.

Inozemsko časopisje prodajajo v mestih nekatere trafike — v Ljubljani jih je nekaj, ki imajo ročno izbiro — in knjižarne, ki predvsem naročajo časopise za stalne naročnike. Marsikdo bi pričakoval, da je konzum inozemskega časopisa v Ljubljani velik in da so prodajalci lahko zadovoljni. Zato se čudi, zakaj prodaja inozemsko časopisje ne nekaj trafike. Prodajalci ti pa radi potožijo, da je prodaja tujih časopisov zelo tvegana.

Največji neostatek je, da tuje časopise ne prihaja redno in da je precej drago. Zato je stalnih odjemalcev malo in se ti isti kaj kmalu iznevolijo, ker časopisi ali lista pogosto ne dobe. Prodajalci imajo mnogo sitnosti z obračunavanjem. Posebno morajo biti pazljivi, da jim posredovalci ne zaračunajo tudi izvodov, ki so se izmuzli iz kateregakoli vzroka na poti. Zasluge je majhen, in sicer samo 20% (prejšnje čase 25%) v primeru s sitnostmi in rizikom. Prodajo malo, predvsem zaradi tega, ker listi prihajajo prepozno zaradi posredovanja. Tako bi n. pr. v Ljubljani lahko prihajali dnevniki iz zahodne in srednje Evrope ter Italije 12 ali vsaj 6 ur prej kar bi bilo pri prodaji dnevnika biveznega pomena. Tako pa morajo listi najprej jadrati v Beograd, in sicer skozi (!) Ljubljano, nakar jih šele razpošljejo po državi, ako jih ne zadržijo. Francoski in nekateri češki listi prihajajo z enodnevnim zamudom, kadar pridejo vredno, to se pravi naslednji dan dopoldne po izidu. Toda izjeme v tem primeru ne potrjujejo pravila, kajti listi prihajajo skoraj vedno za dve popoldne namesti dopoldne. Večkrat imajo tudi po več dni zamude ter prihajajo hkrati od dveh ali treh dni.

Razen tega nereda na prodaji inozemskega časopisa tudi silno škodujejo visoke in nestalne cene. Medtem ko imajo dnevniki vsaj stalno ceno, časopisji pa predlagajo, so revije tako drage, da si ne moremo razlagati, kaj bi naj upravičeno njihovo ceno, ki tudi ni stalna. Prodajalci trdijo — in najbrž so točno počen — da imajo posredovalci 30% pomena za časopise pri izdajateljih. Torej 30% od stalne, na listu označene cene. To je nedvomno dovolj. Zato je na tem bolj nerazumljivo, zakaj zaračunajo

navajo prodajalcem nekatere revije 75 in še celo več odstotkov dražje od označene cene. Izgovori na preračunavanje na našo valuto so brez podlage, ko je že izdajatelj preračunal, koliko mora list ali časopis veljati v naši valuti ter je v ceno, ki je označena na časopisu, vstrel že vse stroške s poštnino vred. Tako morajo prodajalci prodajati nekatere revije, ki imajo označeno ceno 3 din, po 5 din, ali namestu 6,5 po 10 din. Posebno zanimivo je, da morajo nekatere revije, ki velja v francoski valuti 3 franka, prodajati tu po 10 din, neko drugo pa, ki je po 2,5 tr, po 12 din. Vendar prodajajo tudi nekatere revije po označeni ceni. Tako n. pr. prodajajo neko nemško revijo po 4 din, po označeni ceni, drugo pa, ki ima označeno ceno 3 din ter bi pač morala biti cenejša od prve, po 5 din. Lahko bi našli še več primerov, toda že ti dovolj jasno dokazujejo, da z monopolno prodajo inozemskega časopisa nekaj ni v redu. To je treba povedati, saj je tudi v interesu posredovalcev samih, da dobi prodaja tujega časopisa solidnejšo podlago, ker bo konzum mnogo večji, če bodo cene stalne in primerne. Prodajalci si zelo žele ureditve; od prodaje časopisa zavise v veliki meri eksistence nekaterih trafikantov.

Upoštevati moramo, da trafikanti zaslužijo pri točkah samo 5% (prejšnje čase 8%), pri znakih in kolekih pa samo 2%. Če torej trafikant proda na dan za 500 din tobačka, zasluži samo 25 din. Toda vprašanje je, če ga v ravnici toliko profita. Ako je tako, seveda, mora biti na nogah najmanj 12 ur. Zaslugek pri tobačku je tako skromen, da z njim trafikant komaj plačuje najemnine za lokal. Zaslugek pri znakih ne pride niti v poštev. Pogosto se zgodijo, da gre po vodi vse zaslužek pri znakih, če se nesrečnemu trafikantu raztrga le ena znakma. Največ bi trafikanti zaslužili pri prodaji časopisja, ko bi ga prodali več. Pri inozemskem časopisju zaslužijo malo, ker prodajajo le po nekaj izvodov posameznih revij in dnevnikov. Večina tujih listov ima le po nekaj izvodov, a se tistih ne prodajo vedno. Skrepi morajo, da vrnijo dobavitelju vse neprodane izvoze. Če se kateri izmuže, je izmužen tudi ako raj ves zaslužek. Kupci se pritožujejo, da je tuje časopisje predrago ter se skiplenijo na označene cene. Povedati je treba, da trafikanti ne zaslužijo niti pare več zaradi tega, če morajo prodajati časopise dražje; vse gre v druge žep.

Po vsem tem se človek samo čudi, zakaj nereda pri posredovanju časopisja ne opazijo ali nekoje opaziti tisti, ki bi lahko s svojim vplivom dosegli, da bi bili odpravljene vsaj največji nedostaki.

do, da spada ta specifična pod druga političnega vodjo, je s svojim število dr. Maček: naletel nametu na priznanje, na prav izstane batin. Po povratku je naš nepolitični politik svetovno izjavil, da se s politično sploh ne bo več ukvarjal, če se kakor naravnost, ni prav!

— Novi grobovi. V dveh dneh je zapel v Laško mrtvaški svon kar trideset. Od umrlih je dočakala Linder Terezija (občinska rova) 77 let ter državna upokojenka Pertl Roza istotako 77 let, dočim je umrla žena pekovskega mojstra in hišnega posumnika Zelič Jozefina v 66. letu starosti. Svojem namu sožalje!

— Naravnoslovni popravek. Profesorjski kolegij vseučilišča v Pearju (USA) je po večletnem študiju dokončno ugotovil, da parastiti ne spadajo v kategorijo dvo-ozlomna trožnik.

Od malih fužin do velike industrije

Ljubljana, 18. oktobra. Pred nami leži zadnja številka lista »Tovarniški vestnik«, ki je glasilo kranjske industrijske družbe. »Vestnik«, ki izhaja na 14 dni v več tisoč izvodih, prenašajo vsi namočenci in delavci KID, dnuje uredništva dnevnikov in nekaterih strokovnih listov ter ugledne gospodarske osebnosti in ustanove.

Namen lista je seznanjati vse uslužbenice s tekočimi vprašanji ki so v zvezi s proizvodnjo, odpravo in prodajo blaga, s kolektivnimi pogodbami, delovnim redom, z razmerami na železniskih svetovnih tržiščih itd. Namen lista je tudi širiti tovarniško med vsemi, ki si pri podjetju služijo kruha, da se odpravijo razna nesoglasja in trenja, ki motijo in slabe priradevanje in napore vseh, ki se zavedajo važnosti obstoja industrije za ves revir in za široko podeželje.

Zadnja številka je izredno poučna in zanimiva. Tehnični ravnatelj KID, inž. Leon Dostal, je v uvodnem članku opisal razvoj železarske, ki se je iz malih in skromnih početkov skozi stoletja razvil v močeno železarsko industrijo. Strokovnjaško je obdelal način pridobivanja in predelovanja železa v starih časih in o sodobnih nalogah industrije, ki mora temeljito izrabi vse, kar prihaja v obratovanje v pošto, če se hoče držati na površju. Bogastva ne prinaša samo zlato. Bogati poslanec lahko tudi z železom. Z odpadki, predvsem pa s preprečevanjem nepotrebnih škod. Na mesto nezaupanja in neznanja mora stopiti močna in žilava volja in veselje do dela.

Obratovodja žitnih obratov g. Schüller Gustav, je napisal daljši strokovni članek o hladnem valjanju železa, obratovodja cvarne g. Karel J. Bohner, pa zelo poučno razpravo o izdelovanju in pomenu varjenih cevi. Višji inž. in šef kem. laboratorija g. Jig. Heiser pa člank: »Ležišča in kakovost železnih rud pri nas«.

Naš sodružnik g. Sušnik Matija, pa je napisal sestavek »Pesem delavca«. Pod besedilom: »Kadar zapihajo lokomotivo, brne motorji in rotajo stroji opisuje način in zgoščenost dela v obratih, ki ima močan učinek tudi na gospodarsko življenje široke pokrajine. Industrija je tista globalna sila, ki daje ubranost, živahnejši in hitrejši utrip življenju tudi zunaj na stavbah, cestah, poljih, travnikih in gozdovih.«

Objavljenega je še dve strani zanimivega drobiža, podlistek Mimice Končeve v »Skladu rodnih časih« in več krasnih slik, delo mojstra fotomaterja g. Smoleja Slavka, teh. uradnika KID.

List urejuje uradnik KID g. Avgust Kuhar, ki v vsi vsemu skrbi za pestro, zanimivo in poučno vsebino. Njegov poklic ni prijeten, če pomislimo, da je za nemške tehnične izraze in nazive težko najti slovensko besedilo, ki ga v raznih slovarjih dostikrat zmanj isčemo.

in privlačni prostori. Te dni je dospel vrtljak s strelščem, za kar se pa naša mladina ne zanima posebno. Edino v nedeljo je privabil nekaj ljudi, ko jim je prikazoval razne vragolije in čarovnija, za kar se posebno mladina zanima.

Iz Celja

— Gostovanje ljubljanske opere v celjskem gledališču s Klenzovo opero »Evanželjnik« je prelozilo od četrtka 21. t. m. na petek 22. t. m. ob 90. Predstava je za abonma.

— Esperantski tečaj Esperantskega kluba v Celju se bo pričel v četrtek 21. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice v Razlagovi ulici.

— II. propagandni table teniški turnir za moštva, single gospodov in double gospodov bo priredila celjska Jugoslavija v soboto 30. in nedeljo 31. t. m. v telovadnici II. narodne šole v Celju. Prvak v singlu gospodov bo prejel prehodni pokal, ki ga brani član Ilirije Lazar, in plaketo. Za ostala mesta in discipline so razpisane lepe plakete. Rok za prijave poteka 29. t. m. Pozneje prijave ne bodo upoštevane. Zbranje bo eno ur pred pričetkom tekmovalstva, t. j. v soboto 30. t. m. ob 16.

— Za prežiganje infekcijskih bolnikov bo kupila mestna občina star avtomobil celjske gasilske čete za 1500 din.

— S preureditvijo prostorov in poslovanja mestnega poglavarstva se bo bavil poseben odbor, ki bo predložil zadevni predlog mestnemu svetu do proračunske razprave.

— Nesreča ne potiva. Na cesti na Tahrju je v četrtek neki avtomobil podrl 62letno ženo kazniškega upravnika Josipina Strakova s Teharja. Strakova si je zlomila levo nogo pod kolonom. Istega dne je padla 52letna poestnica Cecilija Rosnikova iz Bukovega žlaka pri Celju z voza. Zadnje kolo ji je šlo čez prsi. Resnikova je dobila težke notranje poškodbe. V sredo je šel 24letni dincar Franc Urbanc z Lepe njive pri Mozirju z vozom na planino po bloča. Spotoma ga je voz pritnil od pobočja in mu zmečkal levo stopalo. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Iz Šoštanj

— Zborovanje šalskega učiteljskega. Pred dnevi se je vršil redni občni zbor šoštanjskega učiteljskega društva ob skoraj polnoštevni udeležbi. Otvoril in vodil ga je predsednik g. Menec, ki je svoje uvodne besede posvetil spominu umrlega predsednika Českoslovaška Masaryka, v katerem je tudi naš učiteljski gledalo svojega vzornika in spominu učitelja in tovariša Lukmana, šolskega upravitelja v Mariboru, ki je služboval v Šoštanju polnih 23 let in v najtežjih dneh narodne zgodovine neustrašeno sejal v šalski dolini vero čistega idealizma in narodne zavesti ter tako dal s svojim delom svetel zrak iskrenega tovariša in vzornega vzgojitelja. Obema pokojnikoma so navzoči zaključili salavac. V nadaljnjem poročilu se je predsednik bavil z društvenimi in splošnimi organizatoričnimi vprašanji, a sklepi skupščine v Skoplju itd. Pretežni del poročila je bil posvečen gospodarskemu in posonalnemu položaju učitelstva, pred katerim se odpirajo vedno nove naloge in nam, ki terjajo od njega stalno več dela in truda ter znanja. Zato bi morali imeti v rok odgovornih tistih vsi oni, ki imajo v rokah usodo šolstva in posredno po tem vzgojo vedno pred očmi, da šole tedaj, ko se učitelstvu zagotavlja človeški pogoji življenja, ako se njegovo dostojanstvo dviga in ne duši, šole tedaj se more prebuditi v njem težnja po večji samozlobozi in šole tedaj se mu omogoči, da se v njem manifestirajo zdravi pogledi na življenje, šolo in kulturo. S sigurnim in neodvisnim položajem je tesno povezan uspeh in napredek našega šolstva in narodne kulture. Med najvažnejšimi sklepi zborovanja je gotovo določitev študijskega načrta, ki temelji na tukajšnjih socialnih in krajevnih prilikah. Učiteljsko se zaveda, da je uspeh v šoli odvisen največ od poznanja resničnih prilik in razmer, v katerih učitelj živi in dela. Ustanovljena je bila posebna društvena sekcija, ki bo skrbela o gospodarskih prilikah šalske doline in na temeljih teh usmeriti pouk v šoli. Zbrani material bo nedvomno ogromne važnosti ne samo za šolsko udeleževanje, temveč po ugodno vplival tudi na splošne kulturne pogoje v naših krajih. Ko je bil dnevni red izčrpan, je predsednik zaključil lepo zborovanje.

Z Jesenic

— Sreča v nesreči. V ponedeljek opoldne se je na Cankarjevi cesti pripetila nesreča, skrajna s tragikomničnim izidom. Od slovenskega Javornika sem je precej naglo privozi osebni avto, ki je pravilno vozil po desni strani ceste. Od Delavskega doma pa je navzdol privozi proti česti neki kolesar. Ker mu je skarpa ovrzala razled navzdol po cesti in ni mogel videti avta, je z vso silo tresel vanj, da ga je vrglo skozi žipo vozila tako, da so mu molele le noge iz njega. Dodim je bila šipa avtomobila vesa razbita, je kolesar odnesel le nekaj bunk in raztrgan suknjček. Ko so ga potegnili iz vozila, je pobral kolo in ne da bi se prepiral ali tarnal, skobil nanj ter jo urno popihal proti Javorniku.

— Delavci se vozijo na delo z avtobusom. V tovarnah KID je zaposlenih več sto delavcev, ki se ne morejo z vlaki in koleci voziti od 10 do 30 km daleč na delo. Delavstvo in tudi podjetje je napravilo na pristojna mesta vloga, da bi se železniški vozniki prilagodili tudi krajevnim delavskim potrebam. Tudi naš list se je dvakrat krepko zavzel za uvedbo lokalnih vlakov na progi Kranj, Jesenice—Mostrana in Jesenice—Med, toda rešitve še ni od nikoder. Delavstvo iz doline je v bojznini, da bodo pozimi zopet morali čakati na vlak po zaslednih hišah in gostilnah ter zapravljati denar, posego po samopomoči. Sklepijo je dogovor z nekimi avtobusnimi podjetji, ki jih tritkrat na dan prevažajo v obeh smereh. Avtobus je vedno nabito poln potnikov tako, da je včasih kar borba za prostor v njem. Prevoz je cenejši kot na ljubljanski cesti železnici. V Mostrano steno menda dno 4 v obe smeri. Na Plavz na dno 10 za ves teden. Za delavstvo je to lepa pridobitev, ker se mu ne bo treba pehati po slabih in starih cestah ali čakati po cele ure na vlak. Marsikdo se bo tako odvalil vmesnih postaj ter namesto za jauruš, dal denar za bencin. Voznja bo donosna le, če bo frekvenca vedno tako ugodna in če se bo pocenil bencin.

— Tema kakor v rogu. Pot skozi Hrenovo je silno slabo razsvetljena. Med Krivcevo hišo in železniškim tihom, je nujno potrebna še ena električna luč. Pod vi-

sokimi in kolonijami dreves je taka tema, da morajo ljudje z rokami sipati naprej. Ta pot je zelo prometna, saj vože dva na kolo obljuda dela Jesenice. Ženske in otroci si v večernih urah ne upajo skovati ta samotni del, temveč hodijo rajši daleč na okoli. Prosimo občinsko upravo, da tu čimprej namesti še eno luč.

Beleznica

KOLENDAR
Danes: Sreda, 20. oktobra katoličani: Janez K.
DANABNE PRIKEDITVE
KINO MATICA: Rancvali svet (ob 16, in 19.15) Dama s kameljami ob 21.15.
KINO IDEAL: Čarjevi svetniki (Ana Demidov).
KINO SLOGA: Beethovenova velika ljubezen, njegovo delo in njegova bolest.
KINO UNION: Njena ljubezen—njena bol. Pedagoško društvo: Lieberkova nračunavanje »Vzroja na razpolac (Die Erziehung am Scheidewege) ob 18. v mineralški predavalnici univerze.
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Garts, Moste, Zaloška cesta.

Izpod sita

Z ozirom na notico, ki ste jo objavili v »Slovenskem narodu« v ponedeljek, dne 11. oktobra 1937, št. 232, na strani 2, stolpec 5 zgoraj pod naslovom »Izpod sita«, Vas prosim, da izvolite v smislu št. 26 zakona o tisku objaviti sledeče uradno pojasnilo:

Ljubljanska mestna reševalna postaja je v prvi vrsti namenjena za pomoč ljubljanskim prebivalcem ob nesrečah, ko je treba bolnika ali ponesrečenca radi življenjske nevarnosti nemudoma prepeljati v bolnišnico. Mestna reševalna postaja ni nikakoli splošna reševalna postaja, ki bi bila namenjena vsem občanom, temveč je ljubljanska mestna ustanova. Na željo pa nudi pomoč tudi drugim občanom, oz. ponesrečencem iz krajev izven Ljubljane. Razumljivo je, da teh prevozov ne more izvrševati zastoj, temveč le proti plačilu. Pomisliti je treba, da so s temi prevozi zvezani stroški, tako za porabo bencina, obrabo dragih reševalnih voz, ki zlasti trpe pri nagli vožnji po slabih cestah izven mesta in še drugi stroški. V smislu službenih pravil sme prevažati mestna reševalna postaja v bolnišnico le take osebe, katerih prevoz zahteva zdravnik, bolniška blagajna ali pristojna občina, ki potem povrne stroške prevoza, ali pa osebe, ki so same plačile. Ako je taka oseba neplačljiva, potem jo prepeljejo z mestnim reševalnim avtomobilom v bolnišnico le v primeru, kjer jamči za plačilo prevoza njena pristojna občina.

Zato opravlja telefonist mestne reševalne postaje samo svojo službeno dolžnost, če ob pozivu reševalcev izven Ljubljane vpraša, kdo bo prevoz plačal. Tako je bilo tudi dne 7. t. m. zjutraj, ko so bili mestni reševalci telefonično poklicani, naj prihitijo z reševalnim avtomobilom v Presej pri Homcu po ponesrečenca, ki se je prejšnji večer v temi zalezel v oje kmečkega voza.

Statistika prevozov ponesrečencev v bolnišnico nazorno kaže veliko postrvovalnost mestnih reševalcev, saj je bilo v preteklem letu izvršenih nič manj kot 3288 voženj in nešteto ljudi se mora zahvaliti za svoje življenje prav mestnim reševalcem, ki so jih bole ali ponesrečene urno prepeljali v bolnišnico. Sicer pa ta praksa mestne reševalne postaje ni od danes, temveč je bil pravilnik o prevozu mestne reševalne postaje sestavljen že pod prejšnjimi mestnimi upravitelji in uslužbenici so se dolžni ravnati po tem pravilniku. Zato je vprašanje po njihovi srčni omiki gotovo odveč.

Z odličnim spoštovanjem,
Dr. J. Adlešič, predsednik.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Sreda, 20. oktobra: Julij Cesar. Red Sreda.
Četrtek, 21. oktobra: Taretkina smrt. Red Četrtek.
Petek, 22. oktobra: ob 16. uri Julij Cesar. Dijaška predstava. Globoko mrtvane cene od 14 do 2 din.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Sreda, 20. oktobra: Linda di Chamounix. Premiera. Premierski abonma. Gostovanje koloraturka gđ. Z. Zupčičeve.
Četrtek, 21. oktobra: Amacek. Red A.
Petek, 22. oktobra: Zaprti. (Gostovanje opere v Celju: Evangeljnik).

Opozarjamo na nocojšnjo premiero Donizettijeve opere »Linda di Chamounix«. Opera spada med repertoarna dela slavnega italijanskega komponista, ki je mošter prepleh arij in melodij z lahkotnim tipičnim orkestrskim spremljevanjem. Naslovno vlogo poje gđ. Zupčičeva, v ostalih vlogah na stoplo: gđ. Bernot-Golobova in Kogejeva ter Ranovec, Betetto, Primožič, Kolacio in Gorski. Muzikalno vodstvo ima kapelnik Nefat. Režija je prof. Šestova. Predstava je za premierski abonma.

Radioprogram

Četrtek, 21. oktobra
12: Posamec za krajši čas (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Veseli opoldneški koncert radijskega orkestra. — 14: Vreme, borna. — 18: Citraški nastop gđ. Anice Crnce. — 18.40: Slovensčina za Slovence (z. dr. Rudolf Kolarič). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kralj. Jugoslavije. — 19.50: 10 minut zabave. — 20: Koncert Bežigradskega pevskega društva. — 20.45: Charlie Kunz igra (plošče). — 21: Concert radijskega orkestra Pester spored. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski jazz. — Konc. ob 23. uri.

Izjava

Gospa Gjurgjenčeva je bila premeščena na svojo zahtevo kljub vsemu mojemu upiranju in prizadevanju, da bi jo obdržal ljubljanskemu gledališču. Uprava se z njo pogoja zaradi gostovanja.

G. Gostić je odšel v Zagreb po svoji volji in na svojo zahtevo, češ da mora za nekaj časa iz Ljubljane zaradi svojega umetniškega slovesa in napredka. Z njim so dogovorjena stalna gostovanja.

Zal mi je, da sta gospod Mlakar in gospod rektor Lhotka, ki dihata drug zrak, potegnjena v naše blato. Balet »Vrag na vasi« je po svoji idejni in muzikalni osnovi delo visoke cene in uprava bi bila moralno upravičena pokazati ga občinstvu tudi brez materialnega dobička. Upraviteljevalci je dosegla pri nas, kakor prej po svetu, poleg velikega umetniškega tudi le bledajniški uspeh: čisti dobiček za naše gledališče presega skupne inkase treh najbolj obiskanih opernih večerov v tej sezoni. Ker je bila izvedba tega baleta s sodelovanjem g. Mlakarja in g. Pije Mlakarjeve mogoča samo za njunega dopusta, ni bilo za študiranje z izključno domačimi močmi niti časa, niti polne zasedbe. Zahteva, naj bi avtorji svoj koncept zaradi nekaterih preobčutljivosti spreminjali ter svoje delo malčili in siloma natezali na manjše kopito, bi pomenila nekretno lomanost in v umetniško tvornost izkuženih mojstrov, ki ga jaz kot vodja Narodnega gledališča ne bi hotel in smel, neodgovorni ljudje ne bi mogli vzeti na svoja pleča.

Oton Zupančič
upravitnik
V Ljubljani, dne 19. X. 1937.

Policijski čisti

Ljubljana, 20. oktobra. Zdaj, ko odpada listje z dreves in postaja na deželi vse bolj pust in dolgočasno, se vračajo postopaj in kriminalni tipi v mesto. Zapuščajo vasi in prihajajo v Ljubljano kar v celih skupinah ali posamič, da bi v mestu preživeli zimo, kakor že. Policijske poizvedbe navade takih plitvev, zato ji pride v mrežo marsikdo, ki ga je popreje zamaž izšla vse leto.

Ko je smotil stopal detektiv po Sv. Petra cesti, je precej daleč pred seboj opazil fant visoke postave, ki se mu je na prvi pogled zazdel močno sumljiv. Očividno pa je imel neznanec še bistrejšo oko. Takoj je spoznal detektiva in skočil v bližnjo vežo, nato pa na dvorišče, kjer se je skušal potuhiniti v temi. Detektiv pa je bil tudi uren in je jadno skočil za njim. Preganjanec je ostal samo za trenutek v skrivališču, nakar se je pognal čez bližnjo ograjo in bil že zopet na cesti. Detektiv pa je bil še hitrejši. Prestregel ga je na ulici, ko se je hotel ravno potuhiniti za vogal ter mu napovedal aretacijo.

Na policijski upravi so spoznali v njem že dolgo zasledovanega, nevarnega kolesarskega tatu, 30letnega Mihaela Neda, bivšega delavca iz okolice Kranja. Ned se je domala vse poletje klatil po Dolenjski, kjer je zagrabil več tatvin, v glavnem pa se je zanimal za kolesa, ki jih je prodajal po ljubljanski okolici. Pred meseci je prišel tudi v Ljubljano, kjer je poiskal tovaršišvo v gramozni jami na Ljubljanskem polju, a je kma lu izginil. Z njim vred pa je izginila tudi čedna vsota denarja, ki jo je Ned ukradel nekemu delavcu. Takrat je hitel na Grosuplje in hotel priti čim prej še dalje na Dolenjsko, se je v naglici polastil tudi kolesa, last nekoga tamošnjega posumnika.

Iz Maribora

Hutterjeva delavska kolonija na Pobrežju. Podporno društvo Hutterjeve tovarne je letos spomladaj pričelo na Zrkovski cesti na Pobrežju zidati stanovanjske hišice za delavce. V nekaj mesecih je iz tal zrastle leva delavska kolonija, ki bo vzorno oskrbovana odgovarjajo vsem zdravstvenim predpisom. Kolonija dobi tudi kanalizacijo in elektriko. Vsako stanovanje obstoja iz dveh sob in kuhinje ter pritlikli. Vaak stanovalec dobi tudi 350 m² vrta. Kljub vzorni urejenosti bo stanovanje veljalo le 310 dinarjev mesečno, pri čemer je že vračunana razsvetljava in vodarina. Dobro bi bilo, če bi tudi ostala podjetja tako vzorno skrbela za svoje delavstvo, pa bi odpadlo vsako nezadovoljstvo in koristi bi bile obojestranske.

— Ljudska univerza. V petek, 22. t. m. zvečer bo v mariborski Ljudski univerzi predavanje docenta dr. Matka. Govoril bo o človeškem srcu.

— Stokel pes v Kolahin. Veliko razburjenje je večeraj povzročil v Kolahin stekel pes, ki je skušal napasti več ljudi. Po dolgem naporu so psa ubili. Dostoj se niso ugotovili, ali je pes koga ugriznil.

— Gledališče. V četrtek zvečer bo repriza Gogoljevega »Revizorja«. Red A.

— Predstojništvo mestne policije v Mariboru prepušča v času od 29. do 30. t. m. točti vojaškim nabornikom alkoholne pijače. Proti kršilec te prepovedi se bo kazensko postopalo.

Iz Laškega

— Ena se tebi je želja spomnila... Neizpročna smrt je letošnje pomladi nenadoma preskrbila nit življenja jedva 19letnemu Borisu, sinu tukajšnjega trgovca Dorgana. Pokojni mladenk je našel začasen grob na Trstcu. Te dni pa so prepejali njegovo truplo v Laško, kjer je bilo položeno v rodniško grobnico k večnemu počitku. Sladak naj mu bo večni sen v domači grudi!

— Smola nepolitičnega politika. Naključje je naneslo, da se je junak naše zgodbe odločil za kmetiko potovanje tja preko Sotie vse doli do naših bližnjih bratov. Vesele narave je med potjo, kjer je pač priložnost nanesla, tudi malo pokramljal in popolitiziral. Do Brežice je dalj duška svojemu političnemu prepričanju v krepkem »živjo dr. Korosec! Od Brežice dalje pa je videlki »živjo dr. Maček!«. S temi političnimi gesli jo je naš možakar prav dobro vsaj vse do Oguline. Ne vo-

Iz Trbovelj

— Rudarska nadaljevalna šola. Te dni se je začel pouk na tukajšnji rudarski nadaljevalni šoli. V drugem letniku je 23 učencev, v prvi letnik pa je bilo sprejetih na novo 23 učencev. Prijav je bilo seveda več, toda sprejetih je bilo samo določeno število učencev tukajšnjih rudarjev. V šolskem odboru rudarske nadaljevalne šole so predsednik občine g. Klenovek, ki je predsednik šolskega odbora, g. Plavšak Robert et. kot zastopnik krajevnega šolskega odbora, zastopnik TPD, učitelj g. Sušnik Mirko kot vodja šole in učitelj g. Jesih Adolf kot tajnik in blaginjak šolskega odbora. Poučujo pa so na šoli v rudarski stroki rudarski inženjerji, splošni pouk pa opravljajo učitelji ljudske šole. Rudarska nadaljevalna šola deluje letos že 32. leto ter je strokovno vzgojila že mnogo izvirnega rudarskega naročaja, saj službujejo ne gojenci v rudarskih podjetjih širom države ter zavzemajo odlične položaje pri raznih rudnikih in rudarskih ustanovah. Koliko koristi rudarska nadaljevalna šola našim mladim rudarjem, ki se hočejo posvetiti nadaljnjim strokovnim študijem na državnih rudarskih šolah, vedo le oni, ki so to šolo posejali in v veliki meri po zaslugi rudarske nadaljevalne šole, ki jih je za nadaljnji študij pripravila, šolo tudi z odliko dovršili. Šolo podpira občina. Trboveljska premožokopna družba, šole in tudi druge rudarstvu naklonjene ustanove.

— Vesela boja pot je naslov veseloigre v treh dejanjih, s katero bo tukajšnje sšolsko gledališče v soboto zvečer ob 8. uri otvoro svojo letošnjo gledališko sezono. Je pa to v resnici vesela boja pot, saj je sliherina scena v posameznih dejanjih semo veselje, petje in zdrav humor, ki se mu ne mora ubraniti smeha. Že dejstvo, da je režiser te veseloigre g. Plavšak Robert ml., pove vse, kajti kadarkoli je bil v glavni vlogi ta redki prirojeni igralski talent, vedno je s svojimi šaljivimi nastopi aprčil v dvorani bučen smeh in veselje. Glavna vloga v »Veseli boji« pot je g. kakor našli pripravljena zanj, da bo lahko prikazal zopet vse svoje igralske sposobnosti. Tudi ostale vloge so posrečeno razdeljene, saj nam jamčijo imena gđ. Jagodičeve, Ramovčeve in Sikovškove ter Kužnika, Levca Paternosta in Raka ter drugih članov sšolskega gledališkega ansambla, da bo ta veseloigra nudila slihernemu gledalcu resničen užitek, ki ga iz srca privoščimo vsem, ki jim vsakdanje skrbi in brige grene življenje ter so potrebni vsaj nekaj ur prijetnega razvedrila, smeha in veselja.

— Zopet vrtljak. Letošnji jesen se kar vrsta razni cirkuši, strelšča, zidovi smrti, vrtljaki in podobno v naši dolini, kjer razstavljajo svoje vabe za mladino. Komaj se odpravi eno podjetje, že je tudi drugo. Svoje šotore in vozove razstavljajo bodisi na dvorišči Delavskega ali pa Rudarskega doma, kjer se jim zde pač najbolj primerni

Film, ki je že trijumf po vsem svetu, bo zadivil tudi Ljubljano!

GRETA GARBO kot nepozabna Marguerite Gautier!

GRETA GARBO v ljubezni in odpovedi!

GRETA GARBO in **ROBERT TAYLOR** v veličastnem

DAMA S KAMELIJAMI

Dialog v nemškem jeziku.

REZERVIRAJTE VSTOPNICE V PREDPRODAJI!

Premierna predstava v Kinu Matici danes ob 21.15 uri

DNEVNE VESTI

— Francoski rezervni oficirji se pripeljejo v Jugoslavijo v petek dopoldne. Na naša tla stopijo v Bohinjski Bistrici, odkoder se odpeljejo na Bled, kjer bodo imeli v Park hotelu obed. Z Bleda se pripeljejo z rednim popoldanskim vlakom v Ljubljano. Na kolodvoru jih sprejemajo naši aktivni in rezervni oficirji. Že od naše meje jih bodo spremljali delegati središnje uprave UROIR Konstantin Savatijević, Sveta Urošević in Mihajlo Zivanič. Po uradni sprejemu na glavnem kolodvoru, kjer bo postavljena tudi častna četa z vojaško godbo, odidejo gostje v povorki z vojaško godbo na čelu po Miklošičevi cesti pred spomenik kralja Petra I. Osvoboditelja, kjer položijo venec. Izpred magistrata odidejo po Prešernovi in Selenburgovi ulici ter čez Kongrski trg pred spomenik Mirije, kjer tudi položijo venec. Potem se odpelje njihovo predsedstvo k banu, komandantu dravske divizije in k mestnemu županu, ostali gostje si pa ogledajo ta čas mesto. Ob 18. se zbera v hotelu Union, kjer jim bo prirejena večerja. Prvotno je bilo določeno, da pripeje v Jugoslavijo 120 francoskih rezervnih oficirjev, pozneje se je na njih število znižalo na 74 in med njimi bo tudi 20 dam. Vodi jih predsednik Unije francoskih rezervnih oficirjev Desider Ferry. Vojni minister je dovolil, da bodo smeli naši rezervni oficirji nositi uniforme med prebivanjem francoskih rezervnih oficirjev v Jugoslaviji.

BEETHOVNOVA VELIKA LJUBEZEN
njegovo delo in njegova bolelost
Harry Baur
Režija Abel Gance, Glasba Ludwig Masson.

MATICA
Samo ob 16. in 19.15 uri filmska drama o ljubezni
RAZCVELI CVET
Danielle Darrieux
Ob 21.15 uri premierna predstava velikega ljubeznega filma po nemškem romanu Al. Dumasa
DAMA S KAMELIJAMI
Greta Garbo Robert Taylor

UNION
Veličasten film visoke pesmi prave ljubezni z Magdo Schneider in Svetislav Petrovićem
NJENA LJUBEZEN — NJENA BOL
(Frauenliebe — Frauenleid)
V filmu sodeluje dunajska Filharmonija.
Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

— Uradniki denarnih zavodov zahtevajo povišanje plač. Ker so bile državnim uradnikom plače povišane, zahtevajo povišanje plač tudi uradniki denarnih zavodov. Prvi so pokrenili to akcijo člani zagrebške podružnice Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov. Povišanje plač zahtevajo zato, ker so življenjske potrebine v zadnjem letu podražile za 80 do 40%.

— Otvoritev postajališča Groblje. V nedeljo 24. oktobra se odpravi na pred javnemu prometu na progi Ljubljana gl. kol. — Kamnik med postajama Donžale — Jarše Mengoš nezasedeno postajališče Groblje. Otvoritev se izvrši s prihodom vlaka št. 8426, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 13. uri 45 min. in imajo od tedaj vsi vlakci s prevozom potnikov iz obeh smeri na novem postajališču postane pod eno

minuto. Prihodi in odhodi vlakov na novem postajališču so razvidni iz razpisov pri potniških blaginjah. Odprava potnikov in prtljage se vrši v vlaku.

Prijatelj dobre kapljice ceni

Rogaška Slatina, ker mu napravi vino prijetno pitje.

Rogaška Slatina

— Turizem obvezen učni predmet. Na pobudo Turistične zveze za Hrvaško Primorje in Goriški Kotar bo že letos uveden turizem kot obvezen učni predmet na državnih trgovalnih akademijah v Zagrebu in na Sušaku.

— Kongres hišnih posestnikov v Zagrebu. V soboto in nedeljo bo v Zagrebu kongres hišnih posestnikov, na katerem bo poročal o pomenu in razširjenosti organizacije hišnih posestnikov predsednik Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani Ivan Frelih.

— Celjane opozarjamo na prvo letošnje operno gostovanje v petek, dne 22. t. m. Nastopi celotni operni ansambel z opero »Evangeljnik«, kjer poje neslovno in glavno vlogo gospod Jože Gostič k. g. S prvo operno predstavo je otvorjena letošnja gledališka sezona ljubljanskega Narodnega gledališča v celjskem Mestnem gledališču. Lokalno vodstvo predstav na ima prvoletni odsek celjskega Mestnega gledališča.

— Opozorila vlagateljev hviše avstrijske Poštne hranilnice. Društvo za zaščito interesov vlagateljev biva avstrijske Poštne hranilnice v Ljubljani, ponovno in žaljivo krat opozarja svoje člane, ki so že večina po naših informacijah prešli svoje terjatve od Poštne hranilnice v Beogradu, da takoj pošljejo obvezane odstotke, sicer bo primorano v 8 dneh nastopiti potom pravnega zastopnika tožbeno pot proti njim. Da se pa vloge v tako slabi valuti izvršujejo, ni krivo društvo. Sicer pa ta zadeva še ni končana in upamo, da bo v kratkem tozadevna sodna razprava glede valovarzacije. Vlagatelji, ki še niso prišli svojih terjatev, naj to store takoj. V prijavi mora biti ime in priimek vlagatelja, števil, hranilne knjižice ali čekovnega računa, etatno bivališče, po umrlih pooblastilo o sodišča, da je glavni dedič. Za vsako hranilno knjižico je treba posebej vložiti prijavo. Prijave so koleka proste. Za eventualne informacije je treba priložiti znanost za dn. 2. sicer se ne okovarja. Društvo za zaščito interesov vlagateljev biva avstrijske Poštne hranilnice Ljubljana.

— Margareta Froman in dr. Branko Gavella povabljeni v Milan. Znani režiser dr. Branko Gavella je povabljen v Milan, kjer bo režiral v milanski Seali opero Rimskega Korzakova »Sadko«. Milanska Seala je povabila tudi vrhovni baletni zagrebške opere Margareto Froman, ki bo pripravila v operi »Sadko« ples, pozneje pa bo samostojno organizirala veliki balet Čajkovskega »Selkunkica«.

— Ustanove sklada viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja za podpiranje osiromašenih in omedeljih bivših pripadnikov Zbornice za TOI. Zbornica za TOI v Ljubljani razpisuje za leto 1937. za uboge onemogle bivše svoje pripadnike in njihove vdove ustanove po 100 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za TOI v Ljubljani do 20. novembra 1937 opremljene z dokazili, kakor tudi s potrdilom občinskega urada in pristojnega združenja, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, pa je sedaj ne izvršuje več, ker zaradi onemoglosti ne more več delati in je obubošan, odnosno, da je prošilca onemogla uboga vdova bivšega zborničnega pripadnika. Prošnje onih, ki niso izvrševali samostojno takega obarta ali trgovine in torej niso nikdar bili samostojni zbornični pripadniki,

ne prihajajo v poštev. Prošnje je treba vlagati po vsakem posamezniku, ker se skupne prošnje, ki bi bile sestavljene v imenu več prošilcev, ne bodo mogle vpoštovati.

— Is »Službenega lista«. »Službeni list kr. banke uprave dravske banovine« št. 84. s dne 20. t. m. objavlja prvi zakon o izredni državni podpori in ureditvi pokojninskih prejemkov, uredba o spremembah in dopolnitvah spiska luksemburških predmetov k uredbi o odmeri in pobiranju davka na luksuz, pravilnik o obveznem nošenju službene obleke (uniformiranju) gozdarskega osebja pri upravi državnih gozdov, predpis o mlinskih z napravami za prečiščanje, prevažanje in razvrščanje meljave, telezniški promet s Grčijo in Italijo in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini evinjska kuga na 145 dvorcih, evinjska pčelica na 53, kuga čebelnih zalege na 33, vranični prisad na 2, garje na 2, stekline na 4, in perutninska kolera na 1.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je darovala trdnica Osvobodilno vojsko, Ljubljana 100 din namesto venca na krsto pok. dr. I. Lamuta. Iskrena hvala!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 21, v Beogradu 15, v Zagrebu, Sarajevu in Skoplju 14, v Ljubljani 13,2, v Mariboru 13. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771,4, temperatura je znašala 2,8.

— Dva poškodovanca. Davi so prepeljali v splošno bolnico posestnika Leopolda Hafnerja iz Stare Loke. Hafner se je odpravil s kolesom po opravkih na klanec pa mu je spodlenilo, da je padel in si zlomil levo nogo. — Iz Horjula pa so prepeljali v bolnico 7 letno posestnikovo hčerko Marijeto Lehen, ki je vstaknila nogo pod kolo in si zlomila štiri prste.

— Od doma je pobegnil. Snodi je prijel stražnik na peronu glavnega kolodvora 18 letnega Antona Jeršeta iz Zavrčja na Dolnem, ki je menda nekoliko slabotnej. Pri nem so našli samo 2 din. sicer pa je bil brez vsakih dokumentov. Povedal je, da je pobegnil od doma in se napotil v svet brez dovoljenja staršev. Jeršeta so spravili v odgovorne zapore, odkoder ga pošljejo v njegovo domovinsko obdobje.

— Velik požar v Splitu. V ponedeljek zvečer je nastal v Splitu v skladišču grad brega in sanitetnega materiala trdnice SK Bonadič velik požar. Zgorelo je približno za 2.000.000 din blaga, dočim je bilo skladišče zavarovano samo za 1.000.000 Tako velikega požara v Splitu že dolgo ni bilo.

— Tragedija oklevetane dekleta. V Somboru se je zastrupila lpa Jelena Kovac-Dikeč, stara 21 let. V smrt je šla, ker so jo zlobni jeziki oklevetali, češ, da je tatka. Dekle je bilo zelo občutljivo in te sramote ni moglo preživeti. Oblasti bodo poklicale obrekovalce na odgovor.

Iz Ljubljane

— Iz Seja širšega odbora za postavitev spomenika kralju Mačniku. V ponedeljek 25. t. m. bo v sejni dvorani mestnega magistrata seja širšega odbora za postavitev spomenika kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani. Na dnevnem redu je samo ena točka in sicer sklepanje o tem ali se sprejme Plečnikove propileje ali ne.

— Iz Siana poškodovale cvetje. Davi je pala slana, ki je bila zlasti huda v nižinah, kjer je po vrhovih pomorila pozno jesensko cvetje. Poljskim pridelkom slana ni mogla več škodovati, ker so večina že pospravljena. Največ škodo so utrpeli nekateri vrtnarji v mestu in okolici, ker niso pravočasno pospravili cvetic v tople grele. Na ljubljanskem letališču je bila ponoči najnižja temperatura — 1,5 C. v mestu pa 1 stopinja nad n. l. Posledica slane je tudi, da je jelo listje hitreje odpadati.

— Iz Na razstavi del Janeza in Jurija Šubca bodo tvorila posebno lepo kolekcijo cerkvena dela obeh mojstrov, večji del oltarne slike, v manjšem številu pa bandera in privatne nabožne slike. Župna upraviteljstva so se na poziv Narodne galerije, da ji bo za ta namen dala na razpolago dela obeh mojstrov, odzvala z nenavadno pripravljenostjo. Tako je razstavni odsek zbral nad 50 slik te vrste, izmed katerih jih bo preko 30 videti na razstavi. Ker so nekatere izmed njih izredno velikih mer, skotro vse pa presegajo formate navadnih oltarnih podob, bodo cerkvena dela bratov Šubcev razstavljena v veliki dvorani Narodne galerije, ki jo je dal odbor NG z velikim razumevanjem odkenu za prireditve na razpolago. Iz tri del to obiskovalec razstave lahko razidele veliko umetnost Janeza in Jurija Šubca, ki prav nič ne zaostaja za

najboljimi ustvarstvi naših turočnih mojstrov, pa tudi ne za osemi njunih sodobnikov. Monumentalna zamova, premisljena kompozicija, nenavadna harmonija barve, globoka čustvenost in dovršena tehnika bodo očarali vsakogar in gotovo bo ta prirediteljski dogodek prve vrste. Razstava se bo otvorila 7. novembra t. l.

— Iz Greta Garbo v filmu »Dama s kamelijami«. V kinu Matici bo prvi predstava elovečega filma »Dama s kamelijami«, ki v njem nastopa slavna Greta Garbo. Oni dan smo poročali, kako je vojvodinja Windonska v Parizu plakala, da je bila ta film »Dama s kamelijami«, da je bil kino vedno nabito poln, čeprav je tekel film več tednov. Greta Garbo v nobenem filmu ni pokazala svoje umetnosti tako prepričevalno in pretresljivo kakor v tem, ki bo gotovo vzbudil splošno zanimanje tudi v Ljubljani.

— Iz Pravi gorenjski železce in nove portugalke ter vse druge dobrote ima v zalogi delikatosa Janez Zidovska.

— Iz Trgovce s kurivom prodajal drva na trgu. V četrtek smo poročili pritožbo iz občinstva, da je neki ljubljanski trgovec s kurivom postavil na trg voz drv, da bi tako vplival na kmete, da bi se dražje prodajali drva. Ljubljanski trgovci s kurivom nas prosijo, naj ugotovimo, da je bil to trgovec s kurivom g. Franc Jančič. Seveda je pa vprašanje, ali je imel res namen vplivati na kmete in ali ni ostavil drv na trg samo zato, da bi jih lažje in hitreje prodal. Zeli ljubljanskih trgovcev s kurivom pa radi ustrežemo.

— Iz Kolesarja je podrl. Dajak Karel Kos, ki se je večeraj ponesrečil na Kongresnem trgu, se ni vozil s kolesom, temveč je sel peš v solo in je bil zrtev na kolesu tudi v solo dirkačevca dijaka Zargija. Ta se je z vso silo zaletel v Kosa, ki je obležal na kraju nesreče nezavesten. Kolesar je priznal, da je dirjal v solo, ker se je bal, da bi zamudil pouk.

— Iz Kraljeva organizacija JNS za dvoraki okraj (za vsa štiri volišča) sklicuje svoj redni letni občni zbor z občinskim dnevnim redom v soto. dne 23. oktobra ob pol 20. v dvorani ZKD, kazina. Kongresni trg 1/II.

— Iz Vid vaših oči si obvarujete je z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9. Ljubljana.

— Iz Omladinska organizacija JNS za mesto Ljubljana. Danes ob 20. bo v srčankinih prostorih seja centralnega odbora. Prošnje vse odbornike, da se seje sigurno in točno udeležijo.

— Iz Uprava Elitnega kina Matice obvešča, da bo danes ob 21.15 uri premierska predstava »Dama s kamelijami«. Glej današnji oglaš.

— Iz Boj demokracije proti reakciji, to je osnovni element drame »Lincoln«, ki jo vprizore Šentjakobčani v soboto, 23. in v nedeljo 24. t. m. Dasiravno je snov historična, so problemi takšne naravi, da silno močno spominjajo na problematiko današnjih dni.

— Iz Dr. Actur Liebert predava nacoj ob 18. v gledalnicah mineralnega inštituta na univerzi o temi »Vzroja na »apoptuje« (Die Entstehung am Scheitewege)«.

— Iz Plesni zased »Senke« v Kazini otvori jutri ob 20. uri »novi zafatinski plesni tečaj za dame in gospode s poukom osnove za vse družabne ples«. Informacije in posebne ure dnevno od 11. do 13. in od 15. do 19. ure. Vpisovanje samo proti legitimiranju. Dijaštvo ima popust.

— Iz Na pokopališču k Sv. Križu vozi avtobus ob 20. oktobra do 6. novembra vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer. Odhod varčne pol ure s Krčkovega trga.

— Iz Za poglabitev ljubljanskega kolodvora. Jutri ob 18. bo v izstni posvetovalnici 9. seja propagandnega odbora za poglabitev ljubljanskega kolodvora. Na seji se bodo obravnavale važne zadeve.

— Iz Z najdenim denarjem kupil kolo. Iz nekega tukajšnjega vzgojevališča je te dni pobegnil 12-letni gojenec, ki se je kasneje vozil okrog s kolesom, za kar so zvedeli njegovi tovarši. Preiskava je dožejala, da je dečko že pred dnevi našel nekje na ulici v časopisni papir zavitih 1000 din in si kupil kolo pod roko za 800 din. Ko so dečka prišli in ga zleščali, je seve vse priznal, ni pa še znan dočeti, ki je denar izgubil.

— Iz Tatvine. Iz stanovanja Franceta Outrata v Ilirski ulici je nekdo ukradel dvokrovno zlato uro, nad 1 m dolgo masivno zlato verigo, 2 zlata poročna prstana, 2 prstana z vdelanimi kamenčki, 2 zlati starinski zapetnici, zlato kolajno in več druge zlatnine, v skupni vrednosti nad 2000 din. — Posestnici Mariji Setnikarjevi v Dravljah 19. je zmanjkalo te dni iz stanovanja 1500 din. — Akademiku Francu Ceponu, stanujočemu v Wolfovi ulici 12, je

nekdo odnesel iz sobe temno zimsko suknjo, vredno 700 din. — V Zg. Šiški, na Janjšga-jevi poti pa je nekdo ukradel včeraj 40 kg avina, ki je vreden 940 din. Škodo tpi mestna občina.

— Iz Priče se iščejo. Kakor smo že poročali, je 20. septembra povozil neki voznik ob železniškem prelazu na Tyrševi cesti g. Antona Zavrtanika, 64 letnega očeta g. prof. Zavrtanika in ga težje gošodoval. Ime voznika je policija ugotovila, očitvecev pa še ni našla. Da se neareta natančneje pojasni, se naprošajo očitvidci, da se zglašajo na kriminalnem oddelku na policijski upravi.

Iz Škofje Loke

— Nov grob. V vinskih starosti 84 let je umrl na Goščiču posestnik in bivši uslužbenec državnih železnic g. Miha Rant oče znanega ljubljanskega zdravnika g. Jožeta Ranta. G. Rant je bil eden najstarejših mož v rešetki fari, osebno skromen in varčen, ki si je s pridnostjo v svojih mladih letih ustvaril lep dom. Blag mu spomin!

— Premovanje šivine je bilo v ponedeljek dopoldne v Škofji Loki v Zvečji in to na pobudo živinovske selekcijske zadruge. Prignali so 50 krav, 2 odrasla bikla, 7 mladih bikov ter 10 junčkov in telic. Komisija je razdelila 2700 dmarjev nagrad po 40 do 250 din. Vseh obdarovancev je bilo 30. Premovanje je trajalo tri ure, šivina pa je bila prignana iz Škofje Loke in njene sosesčine. Najboljše krave so bile Hartmanove s Suhe.

— Drugi sokolski dobitni večer bo dre-vi v Doma. Priidite vsi!

— Dan jadranske straže bomo imeli v nedeljo 31. oktobra. Odhori je imel že več sej. Pripravlja se obhod po mestu, godba in petje.

— Učiteljsko škofojskega okraja organizirano v JUJ, je imelo v soboto svoj prvo letošnje zborovanje. Vodil ga je g. Debeljak in poročali so funkcionarji. Za novega podpredsed. je bil izvoljen zaradi preselitve g. Kokotja s Poljan solski upravitelj g. Jože Zupančič iz Seč, v odbor pa je vstopil članove g. Oskar Hrašt, sol. upr. na Bukovčici. Lepo sliko o otrokovem socialnem okolju je podal predavatelj g. Horvat. Sprajetih je bilo več sklepov glede materialnega in pravnega stanja učiteljsva. Zborovanje je trajalo vse dopoldne in je bilo lep dokaz povezanosti, ki družijo naše učiteljsvo. Posebno lepo so počastili prisotni spomin blagopokojnega kralja Zedinitelja takoj ob otvoritvi, ko je imel g. predsednik daljši uvodni nagovor.

Š A H

Mednarodni šahovski turnir v Ljubljani

Ljubljanski šahovski klub slavi letos 25. letnico svojega obstoja. Klub, ki se stal med prvimi, je danes močnejši kakor kdajkoli in si je letos priboril naslov državnega prvaka. Zavedajoč se svojega visokega položaja, namestila LSK v proslavo svojega jubileja prirediti mednarodni turnir, na katerem naj bi sodelovalo 16 do 18 igralcev. Kar je tak turnir zvezan z ogromnim delom in seveda tudi stroški, se je že osnoval pripravljalni odbor, ki vodi vse zadevne priprave in bo tudi stopil v stik z inozemskimi mojstri, ki bodo na ta turnir vabljani. Sklenjeno je bilo, da bodo sodelovali največ štirje inozemci. Razen teh je udeležba šestih jugoslovenskih neslovenskih mojstrov toliko kot zagotovljena. Ostala razpoložljiva mesta bodo zasedli slovenski šahisti. Vabljena tosla v prvi vrsti velemojster dr. Vidmar, mednarodni mojster Pirc, nacionalna mojstra Vidmar ml. in Preinfalk, manjkajoča število bodo pa izpolnili prominentni klubovi člani. V poštev prihajajo predvsem Furlani, prof. Gabrovšek, Sikošek, Sorli, Šiška, inž. Weiss, Ciril Vidmar in Marek. Za slednje bo najbrž razpisano še posebn pripravljalni oziroma kvalifikacijski turnir. Turnirski datum še ni dokončno določen, gledalo se da bo, da prireditelji ne bo kolidirala s kakšnim inozemskim turnirjem in bo zato turnir predvidoma v začetku decembra. Seveda klub ne bo mogel sam kriti ogromnih stroškov in računa na uvidenost in vsestransko podporo javnosti.

DOBRU IMA UREJENO

— Prosim vas, kaj pa storite, če se hočete odkrižati nadležnih gostov?

— Prebrisanu ženo imam. Ko vidi, da mi gre gost že na živce, pošlje k meni služkinjo, da me nujno kličejo k telefonu in gost se seveda takoj poslovi.

— To imate pa res dobro urejeno, pravi gost.

Ta čas se pa odpro vrata in na pragu se pojavi služkinja: — Gospod, nujno vas kličejo k telefonu.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekilci, izjave beseda Dln 1. davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 5 Din

Prilika

uzodnega nakupa trenkotov, hubertusov, obleke, perla itd.
PRESKER
St. Petra cesta 14.

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vzenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 6.75 din. »Julijana«, Gosposvetska cesta 12

KLIŠEJE

LNO
VEČERJNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

PRAZNO SOBICO

iščem za takoj. Ponudbe na upravo »Slov. Narodac« pod »Prazna sobaz« 2431

POUK

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 5 Din

STROJEPISNI POUK

Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Dva oddelka od 6. do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure. Solnina zmer-na. Christofor učni zavod, Dobrobranska c. 15. 2245

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 5 Din

VINEILIR

popolnoma sposoben za ureditev vinogradev se sprejme. Mesto sigurno. Ponudbe poslati na St. Rupčić, Sisak. 2430

PO SOLIDNIH CENAH VAM NAPRAVI IN POPRAVI

vse tapetniške izdelke

SITAR KARL

Wolfova 12 (dvorišče) — Telefon 28-10

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA

KNAPLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Ivan Kenda

hotelir

Potrži javljamo, da se je naš predobri seprog, oče, sin, gospod

smrtno ponesrečil dne 19. oktobra.

Pogreb nepozabnega bo jutri, 21. oktobra, ob 3. uri popoldne izpred Sokolskega doma na Bledu.

BLED—BOVEC, 21. oktobra 1937.

Žalujoči ostali

Zagonetna afera s koleki

Štirje magistratni uslužbenci zaradi manipulacij in utaje uradnega denarja obsojeni

Ljubljana, 20. oktobra

Včeraj je mali kazenski senat pod predsedstvom s. o. s. Ivana Brelja obravnaval dve obtožnici proti štirim magistratnim uslužbencem. Doslej so prihajali pred sodnike uslužbenci mestne ljubljanske občine ali mestnih podjetij, ki so večinoma zaradi malomarnosti v službi povzročili občini škodo, ki ni presegala dveh ali treh sto dinarjev. Včerajšnja obravnava proti dvema uslužiteljima mestnega magistrata je bila prva, v kateri je šlo za večjo utajo.

Ob 10. uri se je začela razprava proti magistratnemu pisarnišnemu oficijalu Josipu Matjašiču in proti magistratnemu poduradniku Antonu Cimpermanu. Državni tožilec dr. Fellahar ju je obtožil, da sta od 14. 12. 1933 do 28. 8. 1934 zapisala v knjige več delovnih dni kot so jih vznožili v resnici imeli in sta presežek v denarju, katerega sta dvignila pri mestni blagajni, obdržala zase. Oba obtožena sta priznala krivdo.

Josip Matjašič je bil predstojnik administrativne pisarne cestnega odbora, Anton Cimperman pa mu je bil dodeljen v službi. Poleg drugega dela jima je bilo tudi naloženo izplačevanje najetih voznikov. Mestni pazniki so jima poslali raporte o vozninah in na podlagi teh sta napisala denarna nakazila, s katerimi sta dvignila denar v blagajni. Matjašič je samo v dveh primerih dvignil v blagajni večjo vsoto na račun voznika kot je v resnici izplačal. Ko se je vrnil iz dopusta 1. 1934, je ugotovil v svoji blagajni primanjkljaj okrog 300 din. Ker ni imel denarja, da bi ga kril, si je pomagal na ta način, da je dvignil 220 din več kakor mu je bilo treba izplačati. Ker so bili zneski za voznike porazdeljeni v vrečke, je moral seveda dve vrečki odpreti in vzeti iz njih presežek. Vozniki so potrdili prejem denarja in jih ni zanimalo, koliko denarja je bilo prvotno v vrečki in ali je bila vrečka že odprta, ali zapisana vsota kaj spremenjena. Njim je bilo glavno to, da so v resnici dobili denar, ki so ga z vozninami zaslužili. Ko je bila manipulacija po ovadbi nekega obtožencevega tovariša odkrita, je Matjašič takoj vse priznal in škodo takoj poravnal.

Anton Cimperman je na isti način manipuliral z uradnim denarjem, toda prejšel se je v 12 primerih in je utajil 3420 din. Oba obtožena sta zanimala, da bi spoznavno delala, čeprav sta oba na isti način manipulirala. Matjašič je zaupal Cimpermanu in ga ni kontroliral. Tudi Cimperman je takoj pri preiskavi priznal krivdo in je škodo takoj poravnal. Cimperman je z kaznivno manipulacijo izravnaval primanjkljaje v blagajni. Kakor prvi obtoženec tako tudi drugi ni imel nobene osebe, ne koristi od denarja. Verjetno je, da je imel zaradi velikega denarnega prometa in ogromnega dela v pisarni večje primanjkljaje, kajti izplačevati je bilo treba okrog 500 delavcev in 250 voznikov ter je znašal denarni promet na teden do 200.000 din. Obtožena sta dobila denar za posamezne zaslužke, od katerega sta morala še sama odbiti razne odtegljaje, kakor prevozi na plače, alimentacije, razne socialne dajatve, predujme itd.

Komisar dr. Grošelj, ki je vodil preiskavo, je kot prič izjavil, da sta bila oba obtožena vedno dobro kvalificirana. Njun branilec dr. Šubic je opozoril sodnike na vse olajšilne okolnosti. Matjašič si je v zmotnem pravnem naziranju pomagal iz trenutne zadrege, da je kril primanjkljaj. Hotel je ob priliki vse zopet urediti, pa je njegova manipulacija prej prišla na dan. Cimperman pa je tudi ves denar porabil za kritje primanjkljajev, ki so šli na račun ogromnega dela in prometa v pisarni. Prišla sta v disciplinsko preiskavo in škodo poravnala, prejšnji občinski svet jima je greh odpustil, toda nova metla na magistratu ju je izročila državnemu tožilecu in zahtevala kazenski pregon. Senat je spoznal oba za kriv in je obsodil Josipa Matjašiča zaradi prestopka zoper službeno na 1 mesec zopora pogojno za 2 leti, ker je manipulacijo z denarjem izvršil brez namere, da bi se okoristil sam z denarjem, Anton Cimperman je bil pa obsojen na 4 mesece strogega zopora zaradi zločina zoper službeno dolžnost, ker je sodišče smatralo, da je manipulacijo izvršil z namero, da se okoristi z utajenim denarjem. Oba sta si pridržala rok za prijavo priznava ali revizije.

837 NEKOLKOVANIH PRILOG

Sledila je takoj druga razprava, ki je trajala brez prekinitev do pol 19. ure zvečer. Zločinstva utaje sta bila obtožena magistratna uslužitelja Otmar Matjašič in Stanko Sitar. Obtožnica je navajala, da sta bila od 19. 11. 1931 do 18. 12. 1935 zaposlena s kolkovanjem blagajniških prilog in sta si v tem času postopoma prisvojila od denarja, ki ga je Otmar Matjašič dvig-

nil v mestni blagajni za koleke, vsoto 38.357 din.

Na zahtevo banske uprave je moralo mestno knjigovodstvo pregledati blagajniške priloge in je ob tej priliki našel v Matjašičevi miznici in v aktih 837 nekolkovanih blagajniških prilog in 25 nekolkovanih vlog, na katerih bi moralo biti nalepljenih in uničenih kolekov za 38.357 din. Po potrditvi mestne blagajne je bilo dokazano, da je Matjašič to vsoto za koleke dvignil.

Matjašič se je zagovarjal, da je v toliko kriv, ker si je od denarja, ki ga je dobil za koleke, pridržal okrog 12.000 din, katere je pa posodil Sitarju. Sitar je pa sploh tajil vsako krivdo. Do 1. 1929 je kolkoval blagajniške priloge Sitar, 1. 1930 je pa posel prevzel Matjašič, ki je bil prej v službi pri neki baniki, kjer je užival polno zaupanje. Tudi na magistratu je imel vedno odlično kvalifikacijo in so mu vsi zaupali. Matjašič je dvignil pri blagajni tudi do 60.000 din na mesec za koleke. Njegova naloga je bila, da je koleke kupil in jih nalepil na blagajniške priloge. V knjigovodstvu so kontrolirali to delo s takozvano zeleno likvidacijo. Kontrolo je opravljal g. Mošič tako, kakor jo je opravljal že njegov prednik. Matjašič je prinesel blagajniške priloge, ki o ile kolkovane, g. Mošič je pa pregledal, ali so bile po predpisih kolkovane in je koleke uničeval z žigom. Matjašič je pa začel zatajevati nekolkovane priloge. To mu je lahko uspelo, ker se v knjigovodstvu niso prepirali, ali je pred-

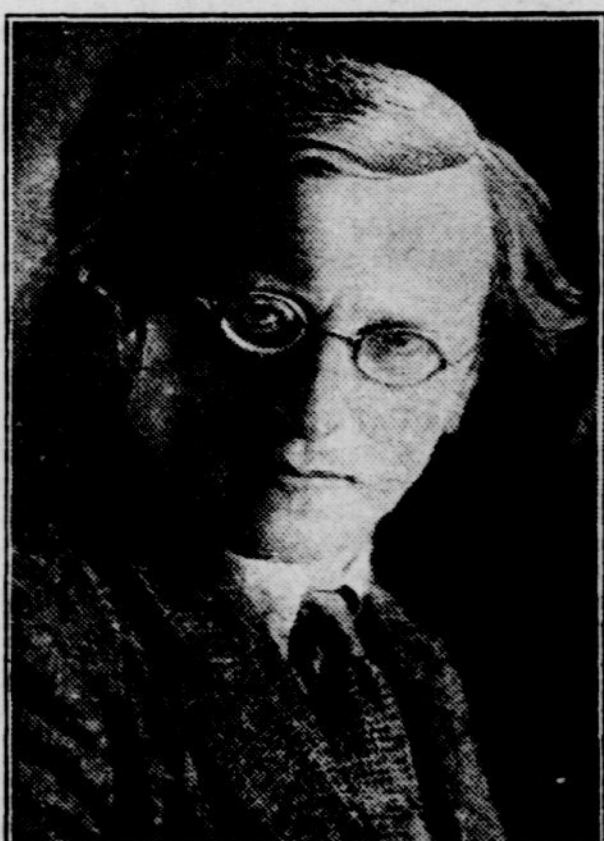
ložil v uničenje vse priloge, ker ni nikomur prišlo na misel, da bi Matjašič utegnil slepariti. L. 1934 je Matjašič ugotovil, da mu manjka okrog 10.000 din. Bil je ves iz sebe in je prošil Sitarja, naj mu pomaga. Sitar mu je obljubil, da mu bo priskrbel posojilo in mu ga je res priskrbel s pomočjo zelo sumljive manipulacije s hranilno knjižico neke prijateljice njegove žene. S tem posojilom je Matjašič kril primanjkljaj, toda Sitar je tudi prišel v velike denarne zadrege in tedaj mu je Matjašič priskočil na pomoč s posojilom. Med seboj sta imela torej zelo komplicirane kupčije. Kljub temu je ostalo 837 prilog nekolkovanih.

Matjašič ni mogel povedati, kako je izginilo za 38.357 din kolekov in zakaj toliko prilog ni bilo kolkovanih. V miznici, ki jo je lahko vsak odprl, ker je imela navaden ključ, je imel v rezervi včasih do 40.000 din kolekov. Dopolnil je možnost, da je Sitar izmikal koleke iz miznice. Ta sum mu je potrdila Sitarjeva pripravljenost za pomoč tedaj, ko je ugotovil primanjkljaj 10.000 din. Sitar mu je tako priskrbel posojilo za kritje. Zaslišani komisar dr. Grošelj je izjavil, da je Matjašič vžival popolno zaupanje vseh uradnikov, dočim je bil Sitar na slabem glasu, ker je udan pišavi in službe ni opravljal posebno vestno. Državni tožilec je zahteval kazeno po obtožnici, češ da sta si oba obtožena sporazumno prisvajala denar, ki je bil namenjen za koleke, branilec dr. Šubic je poudaril, da je bil Matjašič zrtve svoje zaupljivosti napram Sitarju. Senat je oba obtožena spoznal za kriv in ju obsodil zaradi zločina utaje vsakega na 5 mesecev strogega zopora. Dokazano je bilo, da sta si prisvojila vsak vsaj nad 1000 din uradnega denarja, ni pa izključeno da je bil pri celotni vsoti še kdo tretji deležen. Obsojenca sta si pridržala rok za prijavo revizije ali priznava.

Antonov-Ovsejenko odstranjen?

Njegov naslednik postane baje predsednik vrhovnega sodnega dvora Dimitrijevič

Nemški tiskovni urad poroča iz Moskve: Bivši sovjetski generalni konzul v Barceloni Antonov-Ovsejenko, ki je bil 16. septembra imenovan za ljudskega komisarja za pravosodje v ruski zvezni republiki, je bil zdaj odslovljen. Njegov naslednik postane baje predsednik vrhovnega sodnega dvora. Nemški tiskovni urad pripominja k tej vesti: v moskovskih političnih krogih menijo, da je bilo imenovanje Ovsejenka za komisarja samo mamilo, da bi ga zvalili nazaj v Rusijo.

Če je ta vest točna, gre za strmoglavljenje starega revolucionarja, ki je igral veliko vlogo v oktobrskem prevratu. Med državljansko vojno je bil Antonov-Ovsejenko ljudski komisar za vojaške zadeve na Ukrajini in poveljnik rdeče vojske na južni fronti. Kot tak je prišel v stik s češkoslovaškimi legionarji in vsaj po imenu ga poznajo tudi mnogi naši dobrovoljci. Po bitki pri Bahmaču in po odhodu češkoslovaških legij iz Ukrajine je poslal 16. marca 1918 češkoslovaškemu armadnemu zboru zalvalno pismo »za bratsko pomoč v boju delovnega ljudstva Ukrajine z bandami roparskega imperijalizma«. Zaradi prijateljskega razmerja do češkoslovaških legionarjev je bil imenovan leta 1924 za sovjetskega poslanika na Češkoslovaškem in v Pragi je ostal do leta 1928. Naslednjega leta je bil poslanik v Litvi, čez leto dni je pa odšel za poslanika v Varšvo. Leta 1934 se je vrnil

v Moskvo, kjer je bil imenovan za generalnega državnega tožilca RSFSR. Od septembra lanskega leta je bil generalni konzul v Barceloni.

Vladimir Aleksandrovič Ovsejenko je bil rojen leta 1884. Bil je častnik v carski armadi, v burnih letih 1906 in 1907 je organiziral vojaške upore, bil je aretiran in v Sevastopolu obsojen na smrt. Smrt na kazen mu je pa bila zamenjena v 20 let ječe. Toda posrečilo se mu je pobegniti v inozemstvo. Dolgo je živel v Parizu, v Rusijo se je vrnil po strmoglavljenju carja. Bil je član petorice, ki je dala z napadom na petrograjsko Zimsko palačo signal za revolucijo. Zaradi njegovih izkušenj so ga nazivali »strokovnjak za oborožene ustaje«.

Vesti o tem, da je prišel Antonov-Ovsejenko v nemilost, so se pojavile prvič v procesih proti pristašem Trockega, ko se je večkrat imenovalo tudi njegovo ime. To je bilo odmev njegovih opozicijskih nastopov leta 1923 proti oficijelnemu vodstvu. Toda v boju proti trockistom se je izjavil za politiko večine in zopet so mu poverili važna poslanstva. S Stalinom se je povsem pobotal leta 1928. Letos 16. septembra je zasedel mesto Krylenka, bivšega carskega praporščaka, ki je igral veliko vlogo v ruski revoluciji. Vest nemškega tiskovnega urada se ni potrjena in iz nje tudi ni razvidno, ali gre morda samo za premestitev in za drugo vodilno mesto.

Kako je v Šanghaju

Iz Šanghaja prihajajo ljudje pripovedujejo marsikaj zanimivega o življenju v obleganem mestu, okrog katerega grme topovi. Prvi spopadi v okolici Šanghaja niso napravili posebnega vtisa na civilno prebivalstvo. Panika se je pričela šele 14. avgusta. Trgovci so zaprli trgovine, avgusta, ko so jela kitajska letala metati bombe na koncesije. Trgovci so zaprli trgovine in tudi po pisarnah se je delo ustavilo. Mnoga podjetja imajo svoje pisarne v inozemskih koncesijah, dočim so njihove delavnice deloma na kitajskem ozemlju. Nekatere pisarne so celo zapustile Šanghaj in se preselile na varno.

Trgovci in avtobusi nekaj dni sploh niso vozili po Šanghaju. Živila so se porušila, zlasti meso sicer od 26 na 40 centov pri funtu. Sadržja dovažajo v mesto manj. Zadnje dni so se pa zopet pojavila na trgu jabolka. Drugače je pa treba Šanghajcem priznati, da se držijo dobro in da so se hitro privadili novim razmeram. Dogodki na bojišču gredo svojo pot, mesto se je pa v glavnem že vrnilo v nor-

malno razmere. Zadržje, doli so banke obnovile svoje poslovanje, pa tudi tramvaj in avtobusi so jeli spet deloma voziti. V mnogih podjetjih pa delo še vedno počiva, vsaj deloma. Mestna elektrarna je znatno skrajšala obratovanje, ker se je zmanjšala poraba toka. Pikanost tri dni ni dobavljala plina, ker so se ball eksploziv. Močno so skrajšali poslovanje tudi gradbena podjetja.

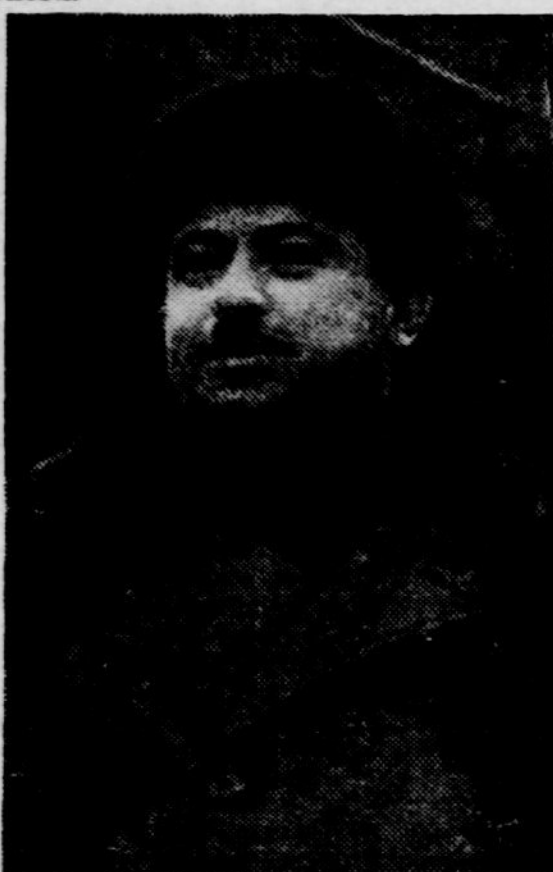
Nad mestom je bilo proglašeno obsešno stanje. Od 23.30 do 5. zjutraj ne sme biti nihče na cesti. Po ulicah mednarodnih

koncesij vozijo obdajni avtomobili in tovarni avtomobili s strokovnjaki. Tudi vojakov je zdaj na ulicah manj, kakor jih je bilo prej, čeprav se je njihovo število v mestu povečalo, ker so prispele nove francoske, italijanske in druge čete. Vojski so bodisi v vojašnicah ali na straži. Germanje topov se ali v mestu pogosto, posebno kadar streljajo topovi z japonskih ladij. Sliši se tudi streljanje velikih protiletalskih strokov, dočim se streljanje iz pušk in poljskih topov sploh ne sliši.

Papaninova ledena gora v toplih vodah

Štiri ruske polarne raziskovalce. zanaša morski tok proti jugu

Kmalu bo pet mesecev, odkar so ostali na ledeni gori ruski polarni raziskovalci Papanin, Fedorov, Širšov in Krenkel. Zadnji teden je prinesel nekatere važne izpremembe, ki vzbujajo bojazen za usodo pogumnih ruskih učenjakov. Ledeno goro je zaneslo v toplejše plasti atlantske vode, začela se je hitreje pomikati proti jugu in sneg neprestano zasipava letališče, stalno pripravljeno za prihod letal. Ne glede na silne ovire in nevarnosti letanja v polarnem mraku in noči je tudi sama možnost naglega tavanja v polarnem mraku in noči je tudi sama možnost naglega tavanja ledu in slabo stanje improviziranega letališča povečala nevarnost za posadko stanice severni tečaj. Improvizirano letališče na ledeni gori je zdaj tako, da bi se letala ne mogla nanj spustiti, niti dvigniti z njega brez večje nevarnosti.

Navzlic temu je pa posadka dobre volje, kar dokazuje tudi zadnja Papaninova brezžična brzojavka. Papanin poroča:

Čim južneje, tem hitreje nas zanaša morski tok. Ko smo bili še v bližini 88. meridiana, je trajalo premikanje ledene gore proti jugu približno mesec dni. Zdaj mesec ne zadostuje več za eno stopinjo. Pravkar

smo se ločili od 85. stopinje. Zdaj smo na 84°56' severne širine in na 6°30' vzhodne dolžine. Pihla zapadni veter. Proučili smo že tukajšnjo temperaturo. Če je nebo oblačno, imamo 15 do 17 stopinj pod ničlo, če je jasno, pa 25 do 27 stopinj. Delovni pogoji so mnogo težji. Posebno težko dela Širšov. Toda nanj mraz ne vpliva. S svojo žilavostjo in vestnostjo je dosegel velike uspehe.

Atlantik se oglašava vedno občutneje. V globini 300 m je toplota vode 0,75°, a zdaj se je dvignila na 1°. Fedorov opravi svoje delo vsak dan. Če je lepo vreme, presedi noč in dan v svojem ledenem observatoriju. 8. oktobra je bila serija njegovih gravitacijskih opazovanj zaman, kajti tistega dne smo utuli na ledeni gori tresljaje. Drugi dan se je vsa serija uspešno ponovila. Fedorov je priključil mikrofoni k našemu ledolitu. Svoje astronomske račune je sprejel v toplejši sobi, kjer jih je zapisoval Krenkel po kronometru.

Nedavno očistene temelje je zopet zasul sneg. Poleti so naš mučili nalivi, zdaj se pa spominjamo, koliko sladke vode smo imeli, da nam ni bilo treba topiti ledu v posodah. Naš šotor ima 20 m³ prostornina. Noč in dan gore luči. Ko so slabo svetile, smo valili krivdo na sten in petroleje. Pozneje pa smo ugotovili, da so imele svetilke premalo zraka.

Počitimo se izborni. Delamo najmanj 15 ur na dan, zato pa zvečer tudi zaspiamo kakor ubiti. Vso noč ima službo Krenkel. Včasih nas zjutraj razveseli z radijskimi poročili od doma. V službi sedi večinoma s slušalkami na ušesih. Videl sem malo ljudi tako udanih svojemu delu. Nobenega primera se ne spominjam, da bi se ne bilo posrežilo dobiti zvezo po Krenkelovi krivdi. Njame se moramo zahvaliti, da smo vedno dobro informirani o vseh dogodkih.

ABSTINENT

— Fant, ti si nepoboljšljiv. — pravi župnik. — Včeraj si mi obljubil, da ne vzameš več alkohola v usta, danes pa zopet kolovratiš iz krčme.

— Gospod župnik, saj sem popil samo vrček piva.

— Hm, kaj pa imaš v tej steklenici? — To eva vzel s tovarišem na delo, vsak polovico žganja.

— Pokaži torej, da imaš resno voljo poboljšati se. Izlji svojo polovico v vodo.

— Častiti gospod, tega pa pri najoljšji volji ne morem. Zgornja polovica je namreč tovariševa.

MNOGO PREZGODAJ NAS JE DANES NENADOMA ZAPUSTIL NAS LJUBLJENI MOZ IN OCE, GOSPOD

JAKOB KUNSTELJ

POSESTNIK, GOSTILNICA IN TREGOVEC

K VEČNEMU POČITKU GA POLOŽIMO V ČETRTEK, 21. OKTOBRA, OB 16. NA FARNO POKOPALIŠČE V GORJAH.

GORJE PRI BLEDU, 19. OKTOBRA 1937.

Žalujoča rodbina Kunstelj

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

— Žalibog, — je vzdihnil de Mervent, — če je res, da lahko vzbudim njegovo zanimanje za vas, je na drugi strani tudi res, da so sredstva konzulata zelo omejena. Razen diplomatskih not, ki je njih uspeh iluzoren, nima konzulat drugih možnosti. Na Kitajskem učinkuje samo strah, ki ga je pa tuje nehal naganjati Kitajcem, odkar ne kaznuje atentatorjev tako, kakor bi bilo treba.

— Torej ni nobenega upanja?

— Pardon — če je ataše skoraj brez moči, vam ostane prijatelj.

— Grof je prijel za roko.

— Vedel sem, da me vi ne boste zapustili. Kaj bi bilo treba po vašem mnenju storiti?

— Jaz vidim več izhodov iz tega položaja, najboljše se mi pa zdi eden. Ste prosti?

— Seveda sem.

— Odslovite torej svojega kulijsa, pustite prtljago tu in pojdite z menoj.

— Konzularni avto je stal pred vrati.

119

— V Zi-Ka-Wei! — je zaklical ataše šoferju, ko sta bila sedla z grofom v avto.

Vasica Zi-Ka-Wei je oddaljena osem kilometrov zapadno od Šanghaja. Misijonarji Jezusove bratovščine so izpremenili bivšo naselbino v mesto dela in razvedrila. Razen apostolskega vikarijata misije Kiang-Nan imajo tu katedralo, kolegij, knjižnico, observatorij in naravoslovni muzej. Malo dalje je samostan Karmeličank, kjer je otroško zavetišče, dekliška šola in delavnica, v kateri se uče mlada dekleta šivati. Vse to je namenjeno Kitajcem.

De Mervent je naročil šoferju, naj ustavi pred vrati misije.

— Pravi diplomati, — je zašepetal Robertu, — oni mislijo, da smo mi diplomati, pa so smi. Ti ljudje so storili za francoski vpliv na Kitajskem več, nego vsi diplomati skupaj.

— Zakaj?

— Ker se pogajajo z ljudstvom, dočim se mi pogajamo samo z voditelji. To so pa lutke enodnevne, a ljudstvo ostane.

— Zapel je zvonec. Odprej je prišel novic.

— Ali je oče Didier doma?

— Oče Didier je odsoten, gospoda ga najdeta v observatoriju.

Misijonar ju ni pozdravil kot duhovnik, temveč kot prijatelja.

— Ali vas ne bova odtegnila zvezd? — se je pošalil de Mervent.

— Nikakor ne, — se je zasmejal misijonar. — Moje misli so bile bolj posvetne — bil sem v dvorani seizmografov. Kakor narode revolucije tako pretreajo zemljo potresi.

— Oče, — je dejal ataše, — pripeljal sem vam muža, ki bo morda potreboval več vaše posvetne pomoči, nego duhovne.

— Če se ne motim, sem vam nekoč že dejal, gospod grof, da lahko računate z objoim in sicer povsem neodvisno drugo od drugega, — mu je odgovoril misijonar.

— Da, spominjam se, — je pritrdil Robert.

— Pričakoval sem vas celo že malo prej, — je pripomnil misijonar diskretno.

De Brancelin se je hotel opravičiti, toda misijonar je pripomnil:

— Ne, ne, razumeti me morate dobro, hotel sem s tem samo reči, da bi bil rad že prej govoril z vami, da bi vam mogel prej in več pomagati.

Grof je spoznal, da je oče Didier že s marsičem obveščen, da je pa kot diskreten mož čakal, kdaj se obrne nanj.

— Pustim vaju sama, — je dejal ataše. — Vičim, da se morata o marsičem pogovoriti. Samo pritisni vas, oče, telefonirajte mi, da bom vedel, kaj sta sklenila. Kar se tiče mene, bom storil vse, kar bo v mojih močeh.

Z največjim taktom in izogibajoč se vsega, kar bi moglo napraviti na Roberta vtis spovednice, ga je sprejel oče Didier v svojem kabinetu. Posadil ga je v naslanjaj, rekoč:

— No, zdaj pa povejte, kaj vam teža srce.

Nobena spoved pod pečatom spovedne molčečnosti ni mogla biti iskrenjša od tiste, v kateri je grof de Brancelin opisal svoje življenje. Misijonar ga je poslušal, ne da bi ga prekinil. Le tu pa tam mu je vzpodbudno pokimal z zgavo, kakor bi hotel reči:

— Ne omahujte, saj razumem, kaj pomeni to.

Njegove bogate izkušnje, črpane iz samega vira človekoljubja, so ga navdajale z neskončno prizanesljivostjo za vse slabosti. Služba v kolonijah mu je prinašala čisto priložnost pogledati do dna tako velikih grehov, da so se zdeli prestopki grofa de Brancelina v primeri z njimi naravnost malenkostni.

— Sin moj, — je dejal, ko je mladi plemič končal svoje pripovedovanje, — vaše zaupanje mi je ganilo. Vse, kar ste mi povedali, mi ni tako novo in o nekaterih stvareh sem bolj poučen, kakor mislite sami. Mislim, da bom izpolnil vašo željo, če ne sprejemem vašega priznanja v okvir cerkvene spovedi. Ne zdi se mi namreč zadosti odločni, vsaj v tem trenutku ne, da bi se odrekli satanovim darovom —

— In misijonar se je pri teh besedah pomembno nasmehnil. — Toda jaz nisem poklican za sodnika in ne morem dajati odveze.

— Oče, — je dejal Robert, — msi nsem storil za vse grehe pokore že v naprej? Kaj je mogoče dva sovražca se človeka obsoditi na življenje pod isto streho, dočim morata dva, ki se obožujeta...?

Misijonar mu je nežno posegel v besedo: